

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/336749359>

TURİST REHBERLERİNİN PAKET TUR PERFORMANSI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Conference Paper · April 2019

CITATION

1

READS

228

1 author:

[Eda Avcı](#)

Dokuz Eylül University

43 PUBLICATIONS 60 CITATIONS

[SEE PROFILE](#)

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
TURİZM FAKÜLTESİ
TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ

II.
TURİZM
REHBERLİĞİ
KONGRESİ

29-30 NİSAN 2019

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

DETAY
YAYINCILIK

Ankara, 2019

DETAY YAYINLARI : 1054
1. Baskı : Nisan 2019
ISBN : 978-605-254-112-8
Yayıncı Sertifika No : 13188

Bu Çalışma e-Kitap (PDF) olarak hazırlanmıştır.

© Detay Anatolia Akademik Yayıncılık Ltd. Şti.

Her hakkı saklıdır. Yazarından ve yayınevinden yazılı izin alınmaksızın bu kitabın fotokopi veya diğer yollarla kısmen veya tamamen çoğaltılması, basılması ve yayınlanması yasaktır. Aksine davranış, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu gereğince, 5 yıla kadar hapis ve adli para cezaları ile fotokopi ve basım aletlerine el konulmasını gerektirir.

Dizgi : Detay Yayıncılık
Kapak Tasarım : Detay Yayıncılık
e-Kitap Hazırlık : Detay Yayıncılık

GENEL DAĞITIM ve İSTEME ADRESİ

DETAY ANATOLIA AKADEMİK YAYINCILIK LTD. ŞTİ.

Adakale Sokak No: 14/4 Kızılay/ANKARA

Tel : (0.312) 434 09 49 • Faks: (0.312) 434 31 42

Web: www.detayyayin.com.tr • e-posta: detayyay@gmail.com

KONGRE DÜZENLEME KURULU BAŞKANI

Prof. Dr. Abdullah TANRISEVDİ
(Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Turizm Fakültesi)

ONUR KURULU

Prof.Dr. Osman Selçuk ALDEMİR
(Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Rektörü)

Sadettin YÜCEL
(Kuşadası Kaymakamı)

KONGRE DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Abdullah TANRISEVDİ
Doç. Dr. Gül ERBAY ASLITÜRK
Dr. Öğr. Üyesi Battal OĞUZ
Öğr. Gör. Ergün EFENDİ
Arş. Gör. Dr. Vedat ACAR
Arş. Gör. H. Erhan ALTUN
Arş. Gör. Ayşe ARSLAN
Arş. Gör. Fatih EPİK
Arş. Gör. Kağan KARAOSMANOĞLU
Arş. Gör. Sibel KILIÇDERE
Arş. Gör. Turan OKUL

KONGRE BİLİM KURULU

Prof. Dr. Suavi AHİPAŞAOĞLU
 Prof. Dr. Atilla AKBABA
 Prof. Dr. Meryem AKOĞLAN KOZAK
 Prof. Dr. Orhan AKOVA
 Prof. Dr. Akın AKSU
 Prof. Dr. Semra GÜNAY AKTAŞ
 Prof. Dr. Zeynep ASLAN
 Prof. Dr. Cevdet AVCIKURT
 Prof. Dr. Şule AYDIN
 Prof. Dr. Düriye BOZOK
 Prof. Dr. A. Celil ÇAKICI
 Prof. Dr. Beykan ÇİZEL
 Prof. Dr. Osman Eralp ÇOLAKOĞLU
 Prof. Dr. Cengiz DEMİR
 Prof. Dr. İsmail GEZGİN
 Prof. Dr. Ebru GÜNLÜ KÜÇÜKKALTAN
 Prof. Dr. Ali Kemal GÜRBÜZ
 Prof. Dr. Necdet HACIOĞLU
 Prof. Dr. Azize HASSAN
 Prof. Dr. Füsun İSTANBULLU DİNÇER
 Prof. Dr. Kemal KANTARCI
 Prof. Dr. Abdullah KARAMAN
 Prof. Dr. Kurtuluş KARAMUSTAFA
 Prof. Dr. Avşar KURGUN
 Prof. Dr. Salih KUŞLUVAN
 Prof. Dr. Derman KÜÇÜKALTAN
 Prof. Dr. Kutay OKTAY
 Prof. Dr. Zafer ÖTER
 Prof. Dr. Osman Nuri ÖZDOĞAN
 Prof. Dr. Asım SALDAMLİ
 Prof. Dr. Yaşar SARI
 Prof. Dr. Abdullah TANRISEVDİ
 Prof. Dr. Alp TİMUR
 Prof. Dr. Muharrem TUNA
 Prof. Dr. Adnan TÜRKSOY
 Prof. Dr. Öcal USTA
 Prof. Dr. Medet YOLAL
 Doç. Dr. Volkan ALTINTAŞ

Doç. Dr. Yalçın ARSLANTÜRK
 Doç. Dr. Lütfi ATAY
 Doç. Dr. Nilgün AVCI
 Doç. Dr. Yusuf AYMANKUY
 Doç. Dr. Meltem CABER
 Doç. Dr. Murat ÇUHADAR
 Doç. Dr. Murat DOĞDUBAY
 Doç. Dr. Gül ERBAY ASLITÜRK
 Doç. Dr. Barış ERDEM
 Doç. Dr. Özlem GÜZEL
 Doç. Dr. Burhan KILIÇ
 Doç. Dr. Ahmet KÖROĞLU
 Doç. Dr. Özlem KÖROĞLU
 Doç. Dr. Şefik Okan MERCAN
 Doç. Dr. Kazım Ozan ÖZER
 Doç. Dr. Işıl ÖZGEN
 Doç. Dr. Esin ÖZKAN
 Doç. Dr. Emrah ÖZKUL
 Doç. Dr. Sevda SAHİLLİ BİRDİR
 Doç. Dr. Hasan Hüseyin SOYBALI
 Doç. Dr. Bayram ŞAHİN
 Doç. Dr. Rahman TEMİZKAN
 Doç. Dr. Saadet Pınar TEMİZKAN
 Doç. Dr. Cafer TOPALOĞLU
 Doç. Dr. Ali TÜRKER
 Doç. Dr. Kamil YAĞCI
 Doç. Dr. Uysal YENİPİNAR
 Doç. Dr. İbrahim YILMAZ
 Doç. Dr. Gökçe YÜKSEK
 Doç. Dr. Burhanettin ZENGİN
 Doç. Dr. Özcan ZORLU
 Dr. Öğr. Üyesi Gül ERKOL BAYRAM
 Dr. Öğr. Üyesi Seçkin ESER
 Dr. Öğr. Üyesi Göksel Kemal GİRGİN
 Dr. Öğr. Üyesi Sinan GÖKDEMİR
 Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin PAMUKÇU
 Dr. Öğr. Üyesi Seda ŞAHİN
 Dr. Öğr. Üyesi Canan TANRISEVER

KONGRE PROGRAMI (29.04.2019)

09:00-10:00	KONGRE KAYIT İŞLEMLERİ
10:00-10:30	AÇILIŞ KONUŞMALARI
10:30-11:15	TÜRSAB YÖNETİM KUR. ÜYESİ Sn. MURAT KARABALUT'UN "1618 SAYILI YASADA REVİZYON SÜRECİ" KONULU KONUŞMASI
11:15-12:00	TUREB BAŞKANI Sn. SUAT TURAL'IN "TÜRKİYE'DE TURİST REHBERLİĞİ" KONULU KONUŞMASI
12:00-12:30	SORU-CEVAP
12:30-13:30	ÖĞLE YEMEĞİ
13:30-15:00	I. EŞZAMANLI OTURUMLAR
101 NOLU DERSLİK Oturum Başkanı: Elvan KESER	TÜRKİYE'DE LİSANS DÜZEYİNDEKİ TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMLERİNİN İNGİLİZCE EĞİTİMLERİNİN İNCELENMESİ <i>Filiz DALKILIÇ YILMAZ, Zeynep ÇOKAL, Nurgül ÇALIŞKAN</i> TURİZM REHBERLİĞİ EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİ <i>Ahmet KÖROĞLU, Özlem KÖROĞLU, İpek ASMADİLİ</i> DÜNYA'DA TURİST REHBERLİĞİ EĞİTİMİ <i>Canan TANRISEVER, İlker BEKTAŞ, Dilara Eylül KOÇ</i> TURİST REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM KAVRAMINA BAKIŞ AÇILARI <i>Süreyya AKÇAY, Kamil YAĞCI, Mahmut EFENDİ</i>
102 NOLU DERSLİK Oturum Başkanı: Özcan ZORLU	TURİST REHBERLİĞİ KONULU LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK PROFİLİ (1989-2018) <i>Işıl ARIKAN SALTİK</i> TURİZM REHBERLİĞİ LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN PROFİLLERİNDEKİ DEĞİŞİMİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ <i>İbrahim YILMAZ, Aybüke ÖZSOY, Meral BÜYÜKKURU</i> TÜRKİYE'DEKİ TURİZMDE REHBERLİK KONULU LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARININ BİBLİYOMETRİK PROFİLİ (2003-2018) <i>Ülker ÇOLAKOĞLU, Çağla ALİMANOĞLU</i> TURİZM REHBERLİĞİ ALANINDA YAPILAN MAKALELERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ <i>Sonay KAYGALAK, Burçin KIRLAR CAN</i>
103 NOLU DERSLİK Oturum Başkanı: Osman Eralp ÇOLAKOĞLU	TURİST REHBERLERİNİN PAKET TUR PERFORMANSI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME <i>Eda AVCI</i> GÜNLÜK ve PAKET TUR KATILIMCILARININ DAVRANIŞ BİÇİMLERİ ve HİZMET İYİLEŞTİRME STRATEJİLERİ: TURİST REHBERLERİNE YÖNELİK BİR DURUM ÇALIŞMASI <i>Caner ÜNAL</i> SİNOP İLİNİN TURİZM ODAKLI GELİŞİMİNE DAİR TURİST REHBERLERİNİN ROLLERİ VE GÖRÜŞLERİ <i>Gül ERKOL BAYRAM</i> PAMUKKALE BÖLGESİNDEKİ PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN ÇİN TURİZM PAZARINA BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ <i>Sena AKÇAKAYA</i>
104 NOLU DERSLİK Oturum Başkanı: Aziz BOSTAN	GASTRONOMİ TURLARINDA REHBERLERE YÖNELİK ALGILAMALAR <i>Serkan BERTAN, Serap ALKAYA, Melike ŞAHAN</i> ÇERKES MUTFAK KÜLTÜRÜNÜ DENEYİMLEMEYE YÖNELİK BİR TUR ÖNERİSİ: DÜZCE İLİ ÖRNEĞİ <i>Vedat ACAR, Kağan KARAOSMANOĞLU</i> PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN FOODIE TURİST TİPİNE BAKIŞ AÇILARI <i>Nilgün DEMİREL, Ezgi KIRICI TEKELİ</i> TÜRKİYE'DE KÜLTÜR ROTALARI: FRİG YOLU ÖRNEĞİ <i>Muhammed KAVAK</i>
105 NOLU DERSLİK Oturum Başkanı: Ali AVAN	TURİST MEMNUNİYETİNDE TURİST REHBERİNİN ROLÜ: KONYA'DA BİR ARAŞTIRMA <i>Tugay ARAT, Hasan Çağatay BULUT</i> TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE İMAJİ ALGILAMALARI: AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ TURİZM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ <i>Tuğrul AYYILDIZ, Ahu YAZICI AYYILDIZ, Turan OKUL</i> TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN KUŞADASI'NIN DESTİNASYON İMAJİ VE DESTİNASYON KİŞİLİĞİ: AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ TURİZM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ <i>Turan OKUL, Tuğrul AYYILDIZ, Ahu YAZICI AYYILDIZ</i> TURİST REHBERLERİNDE KİŞİSEL MARKALAŞMA <i>Ahmet KÖROĞLU, Onur AKGÜL</i>

15:00-15:15	KAHVE ARASI
15:15-16:45	II. EŞZAMANLI OTURUMLAR
101 NOLU DERSLİK	TURİST REHBERLİĞİ BÖLÜMLERİ İÇİN MÜFREDAT KAPSAMI ÖNERİSİ <i>Uysal YENİPİNAR, Kerem KARDAŞ</i>
Oturum Başkanı: Bahattin RIZAOĞLU	İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİ PROFİLİ <i>Nazım ÇOKIŞLER</i>
	TÜRKİYE'DE LİSANS DÜZEYİNDEKİ TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMLERİNİN STAJ YÖNERGELERİNİN MESLEĞE UYUMUNUN İNCELENMESİ <i>Zeynep ÇOKAL, Filiz DALKILIÇ, Meral BÜYÜKKURU</i>
	TURİZM/ TURİST REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ AKADEMİSYENLERİNİN PROFİLİ: TÜRKİYE ÜNİVERSİTELERİ ÖRNEĞİ <i>Ali KABAKULAK, Mehmet BOYRAZ, Ahmet BAYTOK</i>
102 NOLU DERSLİK	YASA DIŞI REHBERLİK FAALİYETLERİNİN DENETLENMESİ: İSTANBUL REHBERLER ODASI ÖRNEĞİ <i>Tolga Fahri ÇAKMAK</i>
Oturum Başkanı: Ahmet KÖROĞLU	TURİST REHBERLERİNİN SORUNLARI ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA: ÇANAKKALE ÖRNEĞİ <i>Hüseyin BÜYÜKTEPE, Halil KORKMAZ, Sinan GÖKDEMİR</i>
	TURİST REHBERLİĞİNDE GÜNCEL SORUNLAR <i>Seçkin ESER, Seda ŞAHİN</i>
	UNESCO YAŞAYAN İNSAN HAZİNESİNE ÖNERİ: ÖRÜCÜ VE AĞAÇ OYMACI <i>Mehmet Tahir DURSUN, Samet KARAHAN</i>
103 NOLU DERSLİK	TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM ENGELLERİ İLİŞKİSİ <i>Ülker ÇOLAKOĞLU, Hakan ATAY, Gülseren YURCU</i>
Oturum Başkanı: Osman Zeynep ASLAN	KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NDE FAALİYET GÖSTEREN SEYAHAT ACENTELERİNDE ÇALIŞAN PERSONELLERİN DUYGUSAL ZEKÂSİ VE ÇALIŞAN YARATICILIĞI <i>Onur İÇÖZ, Tuğrul GÜNAY, Yiğit Sebahattin BOZKURT</i>
	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖZNEL İYİ OLUŞLARININ YORDANMASINDA ÖZ YETERLİLİK VE YAŞAM DOYUMUNUN ETKİSİ <i>Pelin OLUK, V. Rüya EHTİYAR</i>
	TURİST REHBERLERİ VE TURİST REHBERLİĞİ EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN KÜRESEL VATANDAŞLIK ALGILAMALARI <i>Melek Ece ÖNCÜER ÇİVİCİ, İsmail GÜNDÜZ</i>
104 NOLU DERSLİK	TURİZM REHBERLİĞİ BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ BEKLENTİLERİ <i>Ümit ŞENGEL, Burhanettin ZENGİN</i>
Oturum Başkanı: Özlem KÖROĞLU	TURİST REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEĞE YÖNELMESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ <i>Beyza ERGÜVEN, Melike ŞAHAN</i>
	TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL KARİYER HEDEFLERİ VE MESLEĞE YÖNELİK TUTUMLARI <i>Nihat ÇEŞMECİ, Aybüke ÖZSOY, Nurgül ÇALIŞKAN</i>
	MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BİREY-MESLEK UYUMU İLE İLİŞKİSİ: TURİST REHBERİ ADAYLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Derya TOKSÖZ, Gizem ÇAPAR</i>
105 NOLU DERSLİK	ÖZEL İLGİ TURİZMİ KAPSAMINDA TURİSTİK ÜRÜN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: MARMARİS ÖRNEĞİ <i>Hande AKYURT KURNAZ, Hakan ASLAN</i>
Oturum Başkanı: Zafer ÖTER	BİR İHTİSASLAŞMA ALANI OLARAK HÜZÜN TURİZMİ: BURSA'YA YERLEŞMİŞ BULGARİSTAN GÖÇMENLERİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI <i>Cihan YILMAZ, Osman Eralp ÇOLAKOĞLU</i>
	MANASTIRLARIN İNANÇ TURİZMİ ROTALARININ BELİRLENMESİNDE ÖNEMİ: GÜMÜŞLER MANASTIRI ÖRNEĞİ <i>Fatma ŞENGÜL</i>
	TURİZM REHBERLERİ İÇİN YENİ BİR TURİZM TÜRÜ: BLEISURE <i>Murad Alpaslan KASALAK, Sabri BOZCA, Mehmet BAHAR</i>
16:45-17:00	KAHVE ARASI

17:00-18:30	III. EŞZAMANLI OTURUMLAR
101 NOLU DERSLİK Oturum Başkanı: <i>Işıl ARIKAN SALTİK</i>	PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN KÜLTÜREL ZEKA SEVİYELERİNİN MESLEĞE BAKIŞ AÇILARI ÜZERİNE ETKİSİ <i>Gökhan KÖKSAL, Ali TÜRKER</i> PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN KÜLTÜRLERARASI YETKİNLİKLERİNİN BELİRLENMESİ: ANTALYA İLİ ÖRNEĞİ <i>Özcan ZORLU, Ali AVAN, Fatma SELEK</i> TURİST REHBERLERİNİN PSİKOLOJİK DAYANIKLILIĞININ PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ VE YAŞAM KALİTESİ ÜZERİNDEKİ İLİŞKİSİNDE İYİMSERLİĞİN ARACILIK ROLÜ <i>V.Rüya EHTİYAR, Caner ÜNAL, Pelin OLUK</i> DUYGUSAL EMEK VE TÜKENMİŞLİK İLE DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİ: EGE BÖLGESİ'NDE GÖREV YAPAN TURİST REHBERLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA <i>Ramazan YANAR, Hakan ATAY</i>
102 NOLU DERSLİK Oturum Başkanı: <i>Uysal YENİPİNAR</i>	TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN REHBERLİK MESLEĞİNE YÖNELİK ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ <i>Eda Rukiye DÖNBAK</i> PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN MESLEK ETİK İLKELERİ ALGILARINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA <i>Bayram ŞAHİN, Özge BİÇER, Bedriye Çilem SOYLU, İbrahim MİSİR</i> TURİST REHBERLERİNİN UZMANLIK ALANLARINA İLİŞKİN BAKIŞ AÇILARININ BELİRLENMESİ <i>Merve ASMADİLİ, Duygu YETGİN</i> KADIN TURİST REHBERLERİNİN MESLEKİ SORUNLARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA <i>Özlem KÖROĞLU, Hasret ULUSOY YILDIRIM, Arzu KILIÇ</i>
103 NOLU DERSLİK Oturum Başkanı: <i>Arzu GÜRDOĞAN</i>	UNUTULMAZ TURİSTİK GEZİ DENEYİMLERİ: TURİZM REHBERLERİNDEN YANSIMALAR <i>Günseli GÜÇLÜTÜRK</i> ENGELSİZ TURİZMDE SEYAHAT ACENTELERİ VE TURİST REHBERLERİNİN ROLLERİ <i>Burak Murat DEMİRÇİVİ</i> EFSANELERİN TURİZM POTANSİYELİ AÇISINDAN ÖNEMİ: ŞANLIURFA İLİ ÖRNEĞİ <i>Hanife AKYÜZ</i> SEYAHATNAMELERDE TURİST REHBERLERİ <i>Aysel YILMAZ, Duygu YETGİN</i>
104 NOLU DERSLİK Oturum Başkanı: <i>Gül ERBAY ASLITÜRK</i>	KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI VE SÜRDÜRÜLMESİNDE TURİST REHBERLERİNİN ROLÜ: KAPADOKYA ÖRNEĞİ <i>Sıla KARACAOĞLU, Medet YOLAL</i> TÜRKİYE'NİN DÜNYA MİRAS ALANLARI <i>Gülsüm AKYOL, Sefer ÇON, Zöhre POLAT</i> COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİNİN TURİZM ENDÜSTRİSİNDEKİ ÖNEMİ: BÖLGESEL KÜLTÜREL MİRASIN BELİRLENMESİNDE KULLANIMI İÇİN BİR ANALİZ <i>Özge ÇALHAN, Zafer ÖTER, Çağla Melisa KAYA</i> REHBER ANLATIMLARINDA KUTSAL SANAT VE MİMARİDE SEMBOLİK DİLİN ÖNEMİ: TITUS BURCKHARDT ÖRNEĞİ <i>Süleyman SAZ</i>
105 NOLU DERSLİK Oturum Başkanı: <i>Güntekin ŞİMŞEK</i>	TURİST REHBERLERİNE YÖNELİK ELEKTRONİK YORUMLARIN İÇERİK ANALİZİ: TRİPADVISOR ÖRNEĞİ <i>Necdet HACIOĞLU, Arzu KILIÇ, Hasret ULUSOY YILDIRIM</i> TURİST REHBERLERİNE YÖNELİK E-ŞİKÂyetLERİN İÇERİK ANALİZİ İLE İNCELENMESİ <i>Kübra KANLI</i> TURİST REHBERLERİ ODALARININ SOSYAL MEDYA KULLANIMI: FACEBOOK ÖRNEĞİ <i>Funda ÖN ESEN, Burhan KILIÇ</i> AKILLI TURİZM VE SUPER AKILLI TURİST KAVRAMLARI IŞIĞINDA GELECEĞİN TURİZM REHBERLİĞİNE BAKIŞ <i>Mehmet BAHAR, Nedim YÜZBAŞIOĞLU, Yunus TOPSAKAL</i>
18:30-19:00	KAPANIŞ OTURUMU VE GENEL DEĞERLENDİRME (Çok Amaçlı Salon)
20:00-22:00	GALA YEMEĞİ

KONGRE PROGRAMI (30.04.2019)

09:00-16:00	KONGRE GEZİSİ (09:00) Kuşadası'ndan Hareket • Priene Antik Kenti ve Ören Yeri • Didim Apollon Tapınağı • Didim MYO Yerleşkesinde Öğle Yemeği • Milet Ören Yeri (16:00) Kuşadası'na Dönüş
10:00-12:00	SEMİNER (Çok Amaçlı Salon) "Serhan GÜNGÖR ile Turist Rehberliği Üzerine", TUREB Yönetim Kurulu Üyesi <i>Serhan GÜNGÖR</i>

İÇİNDEKİLER

Bildiri adı	Sayfa no
TÜRKİYE'DE LİSANS DÜZEYİNDEKİ TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMLERİNİN İNGİLİZCE EĞİTİMLERİNİN İNCELENMESİ	12
TURİZM REHBERLİĞİ EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİ	13
DÜNYA'DA TURİST REHBERLİĞİ EĞİTİMİ	14
TURİST REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM KAVRAMINA BAKIŞ AÇILARI	15
TURİST REHBERLİĞİ KONULU LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK PROFİLİ (1989-2018)	16
TURİZM REHBERLİĞİ LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN PROFİLLERİNDEKİ DEĞİŞİMİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ	17
TÜRKİYE'DEKİ TURİZMDE REHBERLİK KONULU LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARININ BİBLİYOMETRİK PROFİLİ (2003-2018)	18
TURİZM REHBERLİĞİ ALANINDA YAPILAN MAKALELERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ	1
TURİST REHBERLERİNİN PAKET TUR PERFORMANSI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	20
GÜNLÜK ve PAKET TUR KATILIMCILARININ DAVRANIŞ BİÇİMLERİ ve HİZMET İYİLEŞTİRME STRATEJİLERİ: TURİST REHBERLERİNE YÖNELİK BİR DURUM ÇALIŞMASI	21
SİNOP İLİNİN TURİZM ODAKLI GELİŞİMİNE DAİR TURİST REHBERLERİNİN ROLLERİ VE GÖRÜŞLERİ	2
PAMUKKALE BÖLGESİNDEKİ PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN ÇİN TURİZM PAZARINA BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ	23
GASTRONOMİ TURLARINDA REHBERLERE YÖNELİK ALGILAMALAR	24
ÇERKES MUTFAK KÜLTÜRÜNÜ DENEYİMLEMeye YÖNELİK BİR TUR ÖNERİSİ: DÜZCE İLİ ÖRNEĞİ	25
PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN FOODIE TURİST TİPİNE BAKIŞ AÇILARI	26
TÜRKİYE'DE KÜLTÜR ROTALARI: FRİG YOLU ÖRNEĞİ	27
TURİST MEMNUNİYETİNDE TURİST REHBERİNİN ROLÜ: KONYA'DA BİR ARAŞTIRMA	28
TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE İMAJİ ALGILAMALARI: AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ TURİZM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ	29
TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN KUŞADASI'NIN DESTİNASYON İMAJİ VE DESTİNASYON KİŞİLİĞİ: AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ TURİZM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ	30
TURİST REHBERLERİNDE KİŞİSEL MARKALAŞMA	31
TURİST REHBERLİĞİ BÖLÜMLERİ İÇİN MÜFREDAT KAPSAMI ÖNERİSİ	32
İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİ PROFİLİ	33
TÜRKİYE'DE LİSANS DÜZEYİNDEKİ TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMLERİNİN STAJ YÖNERGELERİNİN MESLEĞE UYUMUNUN İNCELENMESİ	34
TURİZM/ TURİST REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ AKADEMİSYENLERİNİN PROFİLİ: TÜRKİYE ÜNİVERSİTELERİ ÖRNEĞİ	35
YASA DIŞI REHBERLİK FAALİYETLERİNİN DENETLENMESİ: İSTANBUL REHBERLER ODASI ÖRNEĞİ	36

TURİST REHBERLERİNİN SORUNLARI ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA: ÇANAKKALE ÖRNEĞİ	37
TURİST REHBERLİĞİNDE GÜNCEL SORUNLAR	38
UNESCO YAŞAYAN İNSAN HAZİNESİNE ÖNERİ: ÖRÜCÜ VE AĞAÇ OYMACI	39
TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM ENGELLERİ İLİŞKİSİ	40
KUZEY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NDE FAALİYET GÖSTEREN SEYAHAT ACENTELERİNDE ÇALIŞAN PERSONELLERİN DUYGUSAL ZEKÂSİ VE ÇALIŞAN YARATICILIĞI	41
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖZNEL İYİ OLUŞLARININ YORDANMASINDA ÖZ YETERLİLİK VE YAŞAM DOYUMUNUN ETKİSİ	42
TURİST REHBERLERİ VE TURİST REHBERLİĞİ EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN KÜRESEL VATANDAŞLIK ALGILAMALARI	43
TURİZM REHBERLİĞİ BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ BEKLENTİLERİ	44
TURİST REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEĞE YÖNELMESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	45
TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL KARİYER HEDEFLERİ VE MESLEĞE YÖNELİK TUTUMLARI	46
MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BİREY-MESLEK UYUMU İLE İLİŞKİSİ: TURİST REHBERİ ADAYLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	47
ÖZEL İLGİ TURİZMİ KAPSAMINDA TURİSTİK ÜRÜN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: MARMARİS ÖRNEĞİ	48
BİR İHTİSASLAŞMA ALANI OLARAK HÜZÜN TURİZMİ: BURSA'YA YERLEŞMİŞ BULGARİSTAN GÖÇMENLERİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI	49
MANASTIRLARIN İNANÇ TURİZMİ ROTALARININ BELİRLENMESİNDE ÖNEMİ: GÜMÜŞLER MANASTIRI ÖRNEĞİ	50
TURİZM REHBERLERİ İÇİN YENİ BİR TURİZM TÜRÜ: BLEISURE	51
PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN KÜLTÜREL ZEKA SEVİYELERİNİN MESLEĞE BAKIŞ AÇILARI ÜZERİNE ETKİSİ	52
PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN KÜLTÜRLERARASI YETKİNLİKLERİNİN BELİRLENMESİ: ANTALYA İLİ ÖRNEĞİ	53
TURİST REHBERLERİNİN PSİKOLOJİK DAYANIKLILIĞININ PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ VE YAŞAM KALİTESİ ÜZERİNDEKİ İLİŞKİSİNDE İYİMSERLİĞİN ARACILIK ROLÜ	54
DUYGUSAL EMEK VE TÜKENMİŞLİK İLE DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİ: EGE BÖLGESİ'NDE GÖREV YAPAN TURİST REHBERLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	55
TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN REHBERLİK MESLEĞİNE YÖNELİK ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	56
PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN MESLEK ETİK İLKELERİ ALGILARINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	57
TURİST REHBERLERİNİN UZMANLIK ALANLARINA İLİŞKİN BAKIŞ AÇILARININ BELİRLENMESİ	58
KADIN TURİST REHBERLERİNİN MESLEKİ SORUNLARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	59
UNUTULMAZ TURİSTİK GEZİ DENEYİMLERİ: TURİZM REHBERLERİNDEN YANSIMALAR	60
ENGELSİZ TURİZMDE SEYAHAT ACENTELERİ VE TURİST REHBERLERİNİN ROLLERİ	61

EFSANELERİN TURİZM POTANSİYELİ AÇISINDAN ÖNEMİ: ŞANLIURFA İLİ ÖRNEĞİ	62
SEYAHATNAMELERDE TURİST REHBERLERİ	63
KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI VE SÜRDÜRÜLMESİNDE TURİST REHBERLERİNİN ROLÜ: KAPADOKYA ÖRNEĞİ	64
TÜRKİYE’NİN DÜNYA MİRAS ALANLARI	65
COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİNİN TURİZM ENDÜSTRİSİNDEKİ ÖNEMİ: BÖLGESEL KÜLTÜREL MİRASIN BELİRLENMESİNDE KULLANIMI İÇİN BİR ANALİZ	66
REHBER ANLATIMLARINDA KUTSAL SANAT VE MİMARİDE SEMBOLİK DİLİN ÖNEMİ: TITUS BURCKHARDT ÖRNEĞİ	67
TURİST REHBERLERİNE YÖNELİK ELEKTRONİK YORUMLARIN İÇERİK ANALİZİ: TRİPADVISOR ÖRNEĞİ	68
TURİST REHBERLERİNE YÖNELİK E-ŞİKÂyetLERİN İÇERİK ANALİZİ İLE İNCELENMESİ	69
TURİST REHBERLERİ ODALARININ SOSYAL MEDYA KULLANIMI: FACEBOOK ÖRNEĞİ	70
AKILLI TURİZM VE SUPER AKILLI TURİST KAVRAMLARI IŞIĞINDA GELECEĞİN TURİZM REHBERLİĞİNE BAKIŞ	72

TÜRKİYE'DE LİSANS DÜZEYİNDEKİ TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMLERİNİN İNGİLİZCE EĞİTİMLERİNİN İNCELENMESİ

Filiz DALKILIÇ YILMAZ, Zeynep ÇOKAL, Nurgül ÇALIŞKAN

Turist rehberi turizm sektörünün vitrininde hizmet veren ve turistlerle birebir iletişimde olan kişidir. Bu iletişimin sağlanması ise turist rehberinin yabancı dil bilgisi ve kullanma becerisine bağlıdır. Turist Rehberliği Meslek Yönetmeliği'nde de belirtildiği üzere turizm rehberliği lisans eğitimi alan bir öğrencinin mesleğe kabulü ve ruhsatname alması, diploma sahibi olma, uygulama gezisini tamamlamış olma ve yabancı dil yeterliliğine sahip olma şartlarına bağlı olmaktadır. Fakat mezun öğrencilerin özellikle yabancı dil konusunda sorun yaşadıkları, dil sınavlarında büyük ölçüde başarılı olamadıkları görülmüştür. Bu çalışmanın amacı, mezun öğrencilerin yaşamış oldukları dil sorunuyla paralel olarak Türkiye'de turizm rehberliği lisans eğitimi veren üniversitelerin uygulamış oldukları ders müfredatlarında ve ders programlarında yer alan İngilizce derslerinin incelenmesidir. Bu araştırma için nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırma kapsamında 32 turizm rehberliği lisans programının ders müfredatı incelenmiştir. Müfredatlardaki İngilizce eğitiminin incelenmesinde İngilizce eğitiminin 4 yıllık eğitim boyunca dönemlik ve toplam olmak üzere kaç saat alındığı, Mesleki İngilizce dersinin hangi dönem başladığı ve kaç saat alındığı, İngilizce eğitiminde gramer eğitimi dışında “speaking”, “listening” gibi derslerinin olup olmadığı gibi değişkenler ele alınmıştır. Araştırma sonucunda, turizm rehberliği lisans eğitimi veren üniversitelerin İngilizce eğitimi ile ilgili farklılıklar tespit edilmiştir. Yapılan çalışma sonucunda turist rehberliği bölümlerine özgü standart bir İngilizce eğitim müfredatı belirlenmediği, çoğu üniversitede müfredatların genel kapsamlı olduğu, turist rehberliği mesleğinin en önemli özelliklerinden biri olan İngilizce bilmenin geri plana atıldığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: İngilizce eğitimi, müfredat, turizm rehberliği eğitimi.

TURİZM REHBERLİĞİ EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİMLERİNİN BELİRLENMESİ

Ahmet KÖROĞLU, Özlem KÖROĞLU, İpek ASMADİLİ

Turizm rehberliği öğrencilerinin bireysel ve mesleki açıdan gelişimlerini sağlayıp iyi bir rehber olabilmeleri için yaşam boyu öğrenmenin gerekliliklerini yerine getirmeleri ve bu motivasyona sahip olmaları gerekmektedir. Bu bağlamda, bu araştırmanın amacı, turizm rehberliği eğitimi alan öğrencilerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin belirlenmesidir. Ayrıca araştırmada yaşam boyu öğrenme eğiliminin çeşitli değişkenlerle (cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi, bölüm seçiminde etkili olan durum, gelecekteki iş başarısına olan inanç, bölümden memnun olma durumu, mesleği yapmayı düşünme durumu) ilişkisinin ortaya konmasıdır. Araştırmanın örneklemini Balıkesir Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm Rehberliği bölümünde 2018-2019 eğitim öğretim yılında öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Coşkun (2009) tarafından geliştirilen 27 maddelik “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada anket yöntemiyle elde edilen veriler, frekans analizi, güvenilirlik analizi, aritmetik ortalama ve standart sapma değerlerinin analizi, bağımsız grup t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA), Tukey HSD ve korelasyon analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda turizm rehberliği eğitimi alan öğrencilerin demografik özellikleri ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasında farklılıklar tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Turizm Rehberliği, Turizm Rehberliği Eğitimi, Turizm Rehberliği Öğrencileri, Yaşam Boyu Öğrenme.

DÜNYA'DA TURİST REHBERLİĞİ EĞİTİMİ

Canan TANRISEVER, İlkay BEKTAŞ, Dilara Eylül KOÇ

Bireylerin birçok meslek grubunda aldıkları eğitim ve eğitim süreleri, meslek tanımları dünyanın birçok ülkesinde benzerdir. Almanya, İngiltere, Japonya gibi pek çok ülkede tıp okumak isteyen bir öğrenci Türkiye'deki gibi altı yıllık bir eğitime tabi tutulur. Ancak bu durum turist rehberliği eğitimi için geçerli değildir. Sadece Türkiye'de turist rehberi olmak için ön lisans, lisans, sertifika eğitimleri, tezsiz yüksek lisans, tezli yüksek lisans gibi farklı seçenekler ve eğitim süreleri mevcuttur. Ülkelerin ihtiyaç duydukları turist rehberi profili yaşanan coğrafyaya, kültüre, ülkenin turizm pastasında aldığı paya göre değişiklik gösterir. Bu gibi durumlar araştırma problemini oluştururken çalışmanın amacı, dünyada en çok turist çeken ülkelerde turist rehberliği eğitiminin nasıl verildiğini ortaya koymaktır. Bu kapsamda literatür taraması ile Dünya Turizm Örgütü (WTO) 2018 yılı verilerinden yararlanarak dünyada en çok ziyaret edilen ilk on ülke ve turizmde yükselişte olan üç ülkenin turist rehberliği eğitim sistemleri incelenmiştir. ABD, Fransa ve Japonya'da mesleğin icrası için profesyonel eğitim şartı aranmamaktadır. Eğitim süresi en kısa 3 hafta ile Güney Afrika Cumhuriyeti, en uzun ülke ise 5 yıl ile Arjantin'dir. Elde edilen bulgulara göre Avrupa'da turist rehberliği eğitimi 3 ay ile 2 yıl arasında değişmektedir. Bu durum ülkelerin turist rehberliği eğitimine bakış açılarının farklı olduğu şeklinde yorumlanabilir. Verilen eğitimler incelendiğinde ortak olan konular tarih, sanat tarihi, dinler tarihi, arkeoloji, coğrafya, mitoloji, sosyoloji ve toplum bilimi, flora ve fauna, turizm hukuku, ilk yardım ve sunum ve iletişim becerileri olduğu görülmektedir. Sonuç olarak turist rehberliği eğitiminin ülkelerin ihtiyaç duydukları öncelikli turizm konularına yönelik yapıldığı ve alan uzmanlaşmasının ülkelerin turizm önceliklerine göre yapıldığı çalışmanın sonuçlarından birkaçıdır.

Anahtar kelimeler: Turizm Rehberliği, Turist Rehberliği, Turist Rehberliği Eğitimi

TURİST REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM KAVRAMINA BAKIŞ AÇILARI

Süreyya AKÇAY, Kamil YAĞCI, Mahmut EFENDİ

Teknolojinin baş döndürücü hızla ilerlediği günümüzde klasik eğitim modellerinde de yaşanan dönüşümler bir sınıf içinde olma zorunluluğunun olmadığı uzaktan eğitim modellerinin yaygınlaşmasını mümkün kılmaktadır. Öğrenen ve öğretmenin derslere devamlılığının zaman ve mekân bakımından belirlenmiş yerlerde düzenli olarak bir araya getirilmesiyle gerçekleşen örgün turist rehberliği eğitiminin aksine uzaktan turist rehberliği eğitimi, çeşitli iletişim yolları aracılığıyla, öğrenenler ile öğretmenin eğitim süresi boyunca fiziksel ortamlarda bir araya gelmelerine gerek kalmadığı eğitim fırsatları sağlamaktadır. Bu araştırmanın amacı, lisans düzeyinde örgün eğitim kurumlarında turizm eğitimi alan turizm rehberliği öğrencilerinin turist rehberliği uzaktan eğitim yöntemi konusundaki görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın örneklemini Adanan Menderes Üniversitesi Turizm Rehberliği Bölümü'nde 2018-2019 Akademik Yılı Güz Dönemi'nde örgün öğrenimine devam eden 25 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma derinlemesine bilgi sahibi olunabilmesi için nitel araştırma deseninde tasarlanmış olup veri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından oluşturulan yarı yapılandırılmış soru formu kullanılmıştır. İçerik analizi yöntemi ile elde edilen verilerden ortaya çıkan bulgulara göre araştırmaya katılanların turist rehberliği uzaktan eğitim yönteminin maddi veya zaman açısından kısıtlı bulunanların eğitim almalarında alternatif bir yöntem olarak değerlendirdikleri fakat yüz yüze alınan eğitim kadar etkili olamayacağını düşündükleri ortaya çıkmaktadır.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberliği, Uzaktan Eğitim, Turizm

TURİST REHBERLİĞİ KONULU LİSANSÜSTÜ TEZLERİN BİBLİYOMETRİK PROFİLİ (1989-2018)

Işıl ARIKAN SALTİK

Bu çalışmada turist rehberliği konulu lisansüstü tezlerin bibliyometrik profilinin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır. Araştırma kapsamında Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi'ne kayıtlı lisansüstü tezler incelenmiştir. Tez adı, özet, konu ve dizin alanlarında “turist rehberi”, “turist rehberliği” ve “turizm rehberi” kelimelerinin taranması sonucunda 1989 ile 2018 yılı (Kasım ayı) arasında yazılmış 94 lisansüstü tez olduğu belirlenmiştir. Tezler, “lisansüstü eğitim düzeyi”, “danışman ünvanı”, “araştırma yöntemi” ve “sayfa sayısı” ile tez çalışmasının gerçekleştirildiği “üniversite”, “anabilim dalı” ve “yıl” ölçütleri üzerinden değerlendirilmiştir. Turist rehberliği konulu lisansüstü tezlerin 16 tanesinin doktora, 78 tanesinin yüksek lisans düzeyinde olduğu, doktora tezlerinin ağırlıklı olarak Profesör ünvanlı, yüksek lisans tezlerinin ise Doktor Öğretim Üyesi (Yardımcı Doçent) ünvanlı öğretim üyeleri danışmanlığında tamamlandığı belirlenmiştir. Lisansüstü tezlerin ağırlıklı olarak nicel araştırma yöntemleriyle gerçekleştirildiği, ardından sırasıyla nitel ve karma yöntemlerin tercih edildiği tespit edilmiştir. Sayfa sayıları incelendiğinde tezlerin 77 ile 492 sayfa aralığında olduğu, yüksek lisans tezlerinin ortalama 152, doktora tezlerinin ortalama 266 sayfa yazıldığı görülmüştür. Toplamda 28 farklı üniversite ve 21 farklı anabilim dalı bünyesinde turist rehberliği konulu lisansüstü tez yazılmıştır. Hem yüksek lisans hem doktora düzeyinde en fazla tezin Balıkesir Üniversitesi'nde yazıldığı belirlenmiştir. Toplam tez sayısı kapsamında incelendiğinde en fazla doktora tezinin 2017 yılında, yüksek lisans tezinin ise 2015 yılında tamamlandığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberliği, Bibliyometrik Analiz, Lisansüstü Tez

TURİZM REHBERLİĞİ LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN PROFİLLERİNDEKİ DEĞİŞİMİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

İbrahim YILMAZ, Aybüke ÖZSOY, Meral BÜYÜKKURU

Türkiye’de turist/turizm rehberliği alanında lisans düzeyinde eğitim ilk kez o dönemki adıyla Erciyes Üniversitesi Nevşehir T.İ.O.Y.O. ve yeni adıyla Nevşehir H. B. V. Üniversitesi Turizm Fakültesi’nde verilmeye başlanmıştır. Çalışmada, bahsi geçen Turizm Rehberliği Bölümü’ne son üç yılda (2015, 2016 ve 2017 yılları) yerleşen öğrencilerin profilleri belirli kriterler açısından bibliyometrik analize tabi tutulmaktadır. Bilindiği üzere, bibliyometri genel anlamda belirli bir konuda/alanda geçmişte yapılan yayınların çeşitli kriterlere göre istatistiksel yöntemler ile analiz edilmesine dayanmaktadır. Bu nedenle bibliyometrik analiz o konunun/alanın gelişim seyri hakkında bilgi sağladığı gibi, geleceğe yönelik çıkarımlarda bulunmayı da mümkün hale getirmektedir. Öte yandan, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) üniversite adaylarının tercih yaparken daha bilinçli davranmaları amacıyla hazırlanan bir yazılım programını birkaç yıl önce uygulamaya geçirmiştir. Söz konusu programa Yüksek Öğretim Program Atlası’ndan ulaşılabilen ve yükseköğretim girdi-süreç-çıkı göstergeleri başlıkları altında çok çeşitli istatistiksel bilgilere topluca ulaşılabilir. Bu kapsamda, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) ile yerleşen öğrencilerin cinsiyetleri, mezun oldukları liseler, tercih eğilimleri, puan ortalamaları, başarı sıraları gibi konulardaki veriler üzerinden değerlendirme yapılmaktadır. Çalışma, bu yönüyle özellikle turizm rehberliği eğitiminin öncüsü olan bu bölümü tercih etmeyi düşünen öğrenci adayları ve ilgili diğer paydaşlar açısından önemli bir başvuru kaynağıdır.

Anahtar kelimeler: Bibliyometri, Nevşehir, turizm rehberliği, YÖK lisans atlası.

TÜRKİYE'DEKİ TURİZMDE REHBERLİK KONULU LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARININ BİBLİYOMETRİK PROFİLİ (2003-2018)

Ülker ÇOLAKOĞLU, Çağla ALİMANOĞLU

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki üniversitelerde turizm rehberliği alanında yapılmış lisansüstü tez çalışmalarını, çeşitli bibliyometrik özellikler çerçevesinde incelemektir. Çalışmada 2003-2018 yılları arasında yazılan turizmde rehberlik konulu lisansüstü tezler değerlendirilmiştir. Çalışmanın verileri, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden elde edilmiştir. Yöktez merkezi web sayfası üzerinden, "turist rehberliği" anahtar kelimesiyle tarama yapılarak, toplamda 50 adet lisansüstü teze ulaşılmış ve bu lisansüstü tezler arasından erişime açık olan 41 tez, belirlenen bibliyometrik kriterler açısından incelenmiştir. Çalışma sonucunda; tezlerin lisansüstü düzeyleri, araştırma tasarımları, danışman unvanları, tamamlandığı yıl, üniversite, sayfa sayısı gibi niteliklerine yönelik önemli bulgular elde edilmiştir. Bulguların, ilgili alana katkı sağlayabilecek nitelikte, ileride yapılacak olan çalışmalar için araştırmacılara yol göstereceği ve son 15 yıl içerisinde, turizm rehberliği alanında yapılan tez çalışmalarının nitelikleri hakkında fikir sahibi olunmasına olanak tanıyacağı öngörülmektedir. Bu açıdan araştırmanın ilerisi için bir vizyon sunabileceği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Bibliyometri, Lisansüstü Tez, Turist Rehberliği.

TURİZM REHBERLİĞİ ALANINDA YAPILAN MAKALELERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Sonay KAYGALAK, Burçin KIRLAR CAN

Bu çalışma “Turizm rehberliği alanyazını 1980-2018 yılları arasında nasıl bir gelişim göstermiştir?” sorusuna yanıt aramak için yapılmaktadır. Bu bağlamda araştırma turizm alanında yayın yapan, 2017 yılında etki faktörü en yüksek 5 dergide (Tourism Management, Journal of Travel Research, Annals of Tourism Research, Journal of Hospitality and Tourism, Journal of Sustainable Tourism) 1980-2018 yılları arasında yer alan araştırma makalelerinin bibliyometrik analizini içermektedir. Analizler en çok makale yapılan dergiler, makalelerin konu başlıkları, makalelerde kullanılan anahtar kelimeler, makalelerin çok yazarlılık, kavramsal ve görgül olma durumu ve makalelerde kullanılan araştırma yöntemi, tekniği ve analiz türü parametreleri kullanılarak yapılmaktadır. Çeşitli veri tabanları kullanılarak elde edilen makalelerin taramasında “tour/tourist guide, tour leader, guide ve leader” anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Yapılan analizler sonucunda ilk araştırma 1980 yılında olmak üzere 2018 yılına kadar söz konusu dergilerde toplamda 78 makalenin yayınlandığı görülmektedir. Turizm rehberliği alanında en fazla makale yayını Annals of Tourism Research dergisinde yer almaktadır. Turizm rehberliği alanında bilgi üretim süreci ise 2000 yılından itibaren artmaktadır.

Anahtar kelimeler: turizm rehberliği, tur lideri, turist rehberi, bibliyometrik analiz

TURİST REHBERLERİNİN PAKET TUR PERFORMANSI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Eda AVCI

Paket turlar birçok ürün ve hizmetin bir araya gelmesi ile oluşmakla birlikte, söz konusu ürün ve hizmetlerin sunulması ve yönetilmesi çoğunlukla turist rehberleri ile gerçekleşmektedir. Bu yönü ile paket turun kilit noktalarından biri olan turist rehberlerinin performansı, paket turun başarısında oldukça önemlidir. İlgili alanyazın incelendiğinde de, turist rehberinin paket tur başarısındaki rolü ve etkisini ortaya koyan birçok çalışma olduğu dikkat çekmektedir. Bu çalışmanın ana amacı paket tur kapsamında seyahat eden yabancı turistlerin, turist rehberinin performansı ile ilgili değerlendirmelerini saptamaktır. Bu amaç doğrultusunda çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden yararlanılarak yürütülmüştür. Çalışmanın örneklemini aynı grup içinde seyahat eden 19 adet yabancı turist oluşturmaktadır. 2018 yılı Mayıs ayında yürütülen bu çalışma kapsamında seçilen paket tur, İstanbul'dan başlamakta ve olan 15 gün süresince turistler Türkiye'nin farkı turistik destinasyonlarını ziyaret etmektedir. Çalışma kapsamında katılımcılara, turun yedinci günü boş bir kâğıt verilmiş ve katılımcılardan tur süresince geçirdikleri altı günü değerlendirmeleri ve turun diğer yarısından neler beklediklerini ifade etmeleri istenmiştir. Katılımcıların tamamen kendi özgür iradeleri ile yansıttıkları ifadeler içerik analizi yöntemi ile incelenmiş ve yapılan analiz sonucunda elde edilen bulgular, olumlu ifadeler, olumsuz ifadeler ve öneriler olmak üzere üç tema altında toplanmıştır. Çalışmanın sonuç bölümünde ise, katılımcıların önerileri ve ilgili alanyazın çerçevesinde, paket tur hizmetine yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberi, Paket Tur, Yabancı Turist, Hizmet Kalitesi.

GÜNLÜK VE PAKET TUR KATILIMCILARININ DAVRANIŞ BİÇİMLERİ VE HİZMET İYİLEŞTİRME STRATEJİLERİ: TURİST REHBERLERİNE YÖNELİK BİR DURUM ÇALIŞMASI

Caner ÜNAL

Günlük ve paket tur esnasında tur katılımcılarının göstermiş oldukları davranış biçimleri, turist rehberlerinin sundukları hizmet kalitesi üzerinde oldukça etkilidir. Turizm ile ilgili alanyazında günlük ve paket tur katılımcılarının tur esnasında göstermiş oldukları davranış biçimleri ve kendilerine eşlik eden turist rehberlerine yönelik hizmet iyileştirme stratejilerini bir arada ele alan sınırlı sayıda çalışma mevcuttur. Gerçekleştirilen bu araştırmada, turist rehberlerinin görüşlerini almak yoluyla, günlük ve paket tur katılımcılarının tur esnasında göstermiş oldukları davranış biçimlerini ortaya çıkarmak ve turist rehberlerinin hizmet iyileştirme sorunsalına çözüm önerileri getirmek amaçlanmıştır. Bu bağlamda nitel araştırma yöntemi benimsenerek, bütüncül tek durum deseni kullanılarak içerik analizinden faydalanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak, günlük ve paket tur deneyimine sahip on profesyonel turist rehberi ile yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen veriler NVIVO programıyla kodlanarak, başlıca temalar belirlenmiştir. Elde edilen bulgular ışığında, günlük ve paket tur katılımcılarının tur esnasında göstermiş oldukları davranış biçimleri belirlenerek, tur hizmeti sağlayan aracı işletmelere ve rehberlik mesleğini icra eden profesyonel turist rehberlerinin hizmet yönetiminin geliştirilmesine yönelik bazı çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Profesyonel Turist Rehberliği, Turist Davranışları, Hizmet İyileştirme Stratejileri, Paket ve Günlük Tur, İçerik Analizi

SİNOP İLİNİN TURİZM ODAKLI GELİŞİMİNE DAİR TURİST REHBERLERİNİN ROLLERİ VE GÖRÜŞLERİ

Gül ERKOL BAYRAM

Turist rehberleri turistlerin destinasyona yönelik algısını yönlendirmekte, kültürel ve sosyal arabulucu olarak turistlerin tekrar ziyaretlerini etkilemektedir. Özellikle gelişmekte olan destinasyonlar için turist rehberleri önemli bir işleve sahiptir. Destinasyonların kalkınmasında, pazarlanmasında ve tanıtımında kayda değer bir konuma ve etkiye sahip olan turist rehberlerinin bölgenin sosyal, kültürel ve ekonomik gelişimine dair olumlu etkilerinin bulunduğu bilinmektedir. Sinop son yıllarda farklı turizm türleri ile tanınan ve gelişen bir turizm kenti olarak kabul edilmekte, gününbirlik ya da kısa süreli turistik gruplar tarafından ziyaret edilmektedir. Çalışma Sinop ilinde hizmet veren veya grubu ile ziyaret eden turist rehberlerinin Sinop turizminin gelişimindeki rolünü, etkisini, Sinop ilinin tanıtımına dair katkılarını ve şehrin mevcut turizm potansiyeline dair görüşlerini, önerilerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Látková ve arkadaşlarının (2017) araştırmasından yararlanılarak oluşturulan yarı-yapılandırılmış görüşme formu ile Sinop ilinde aktif olarak hizmet veren ya da Sinop ilini grubu ile ziyaret eden turist rehberleriyle yüz yüze mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Nitel araştırma yöntemine dayanarak hazırlanan araştırma, farklı dil ve bölgeleri kapsayan profesyonel turist rehberi kokartına sahip turist rehberleri ile görüşülerek elde edilen bilgiler ile hazırlanmıştır. Elde edilen veriler aracılığı ile betimsel analiz neticesinde bazı sonuçlar elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarına istinaden Sinop ilinin turizm odaklı gelişimine dair turist rehberlerinin görüşleri ifade edilerek; ilgili kurum ve kuruluşlara birtakım önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberleri, Bölgesel Kalkınma, Sinop, Turizm Politikası, Turizm.

PAMUKKALE BÖLGESİNDEKİ PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN ÇİN TURİZM PAZARINA BAKIŞ AÇILARININ İNCELENMESİ

Sena AKÇAKAYA

Turizm, ülkelerin gelişmesine ve kalkınmasına olanak sağlayan önemli bir gelir kaynağı ve istihdam alanıdır. Turizm dünyadaki birçok ülkeye ekonomik, siyasi, sosyolojik açıdan fayda sağlamaktadır. Turizm faaliyetlerinin devamlılığının sağlanabilmesi için turist akışının daimi olması ve gelen turist beklentilerinin yüksek düzeyde karşılanabilmesi ana etkenlerdendir. Turist beklentilerinin karşılanabilmesinde ise turist rehberlerine sektördeki diğer çalışanlardan daha büyük ve kapsamlı görevler düşmektedir. Turist rehberleri bir bakıma ülke ile ülkeye gelen turistler arasındaki ilişkide köprü vazifesi görmektedir. Köprünün sağlam temellere dayanır şekilde inşa edilmesi; turizm sektörünün de yapısının güçlü olmasına olanak sağlayacak, sektörün yıkılmaz bir kale haline gelmesine destek verecektir. Türkiye'ye gelen turist girişi incelendiğinde Uzakdoğu ülkelerinden gelen ziyaretçilerde artış olduğu gözlenmektedir. Özellikle Uzakdoğu ülkelerinden biri olan Çin'in Türkiye'ye sağladığı turist sayısı göz ardı edilemeyecek boyuttadır. Bu durum ise profesyonel Çince bilen turist rehberine olan ihtiyacı artırmaktadır.

Bu çalışmada Denizli/Pamukkale bölgesine tur aracılığı ile Çinli Turist getiren profesyonel rehberlerle iletişime geçilerek Çinli turist profilinin ve beklentilerinin rehberler aracılığı ile incelenmesi ve rehberlerin bu konudaki görüşleri ışığında önümüzdeki dönemlerde yükselen değer haline gelmesi beklenen Asya pasifik pazarının önemli oyuncularından olan Çin pazarının ülkemizdeki mevcut durumu ve gelecekte bu pazardan alınan payın artırılabilmesi için yapılması gerekenler tartışılarak literatüre katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Çalışma kapsamında nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılacak olup, Denizli bölgesinde faaliyet gösteren turist rehberleri çalışmanın evreni olarak belirlenmiştir.

GASTRONOMİ TURLARINDA REHBERLERE YÖNELİK ALGILAMALAR

Serkan BERTAN, Serap ALKAYA, Melike ŞAHAN

Tüketim sonrası değerlendirmeler sonucunda ürünle ilgili gerekli bilgiyi sağlayan yorumlar, ürünlerle ilgili fikirlerin paylaşılmasıyla tüketicilere avantaj sağlamakta, karar aşamasında kullanıcılar tarafından incelenmekte ve önemli rol oynamaktadır (Cao, et. al., 2011; Ye et al., 2014; Stringam et al., 2010; Ganu et al., 2013; Ye et al., 2014; Korfiatis and Poulos, 2013). Bu yüzden bu çalışmanın amacı; gastronomi turlarında rehberlere yönelik algılamaları değerlendirmektir. Bu amaçla, seyahat yorum sitelerinde gastronomi turlarında rehberlere yönelik yapılan yorumlar ele alınacak ve değerlendirilecektir.

Anahtar kelimeler: Gastronomi, Gastronomi Turları, Rehber, Yorum, Çevrimiçi Yorum.

ÇERKES MUTFAK KÜLTÜRÜNÜ DENEYİMLEMeye YÖNELİK BİR TUR ÖNERİSİ: DÜZCE İLİ ÖRNEĞİ

Vedat ACAR, Kağan KARAOSMANOĞLU

Türkiye’de son yıllarda gastronomi turlarına olan ilginin artış gösterdiğini söylemek mümkündür. Fakat uygulanan bu turlar, ağırlıklı olarak Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yoğunluk göstermektedir. Farklı etnik yapıdan gelen insanların yaşadığı Karadeniz Bölgesi, gastronomi açısından zengin bir coğrafyadır. Bu coğrafyada yaşayan etnik yapılardan birini şüphesiz “Çerkesler” oluşturmaktadır. Ancak literatürde Çerkes mutfağını deneyimlemeye yönelik bilimsel çalışmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Gerçekleştirilen bu çalışma ile söz konusu boşluğu doldurmak amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda öncelikle, yoğun Çerkes göçlerinin gerçekleştiği 19. Yüzyılın ikinci yarısında Anadolu’ya göç eden Çerkesler ve Osmanlı İmparatorluğu’nun iskân politikalarına değinilerek Çerkes mutfağında yer alan önemli tatlar hakkında bilgi verilmiştir. Sonrasında, Batı Karadeniz Bölgesi’nde Çerkes nüfusunun yoğunluk gösterdiği Düzce iline, 2 gece konaklamalı, ağırlıklı olarak Çerkes mutfağını ve kültürünü deneyimlemeye yönelik bir tur programı oluşturulmuştur.

Anahtar kelimeler: Düzce, Çerkes mutfağı, kültür turu, gastronomi, gastronomi rotaları

PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN FOODIE TURİST TİPİNE BAKIŞ AÇILARI*Nilgün DEMİREL, Ezgi KIRICI TEKELİ*

Bu araştırma ile birlikte profesyonel turist rehberlerinin foodie turist tipine olan bakış açısının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Yapılan araştırmalar incelendiğinde foodie kavramına ilişkin bilimsel çalışmaların Türkçe literatürde az olduğu dikkat çekmektedir. Araştırmanın literatüre, turizm sektörüne ve bu sektör içinde yer alan profesyonel turist rehberlerine teorikte ve pratikte katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca foodie turistlere yönelik araştırmaların yapılması, foodie turistlere özgü yapılan turların sayısının artmasını sağlayabileceği gibi tur satışı yapan seyahat acentelerinin de alternatif ürün yelpazesini genişletebilir. Araştırmanın evrenini rehberler odasına bağlı eylemli profesyonel turist rehberleri oluşturmaktadır. Ancak evreninin tamamına ulaşmak konusunda zaman, maliyet ve veri analizi gibi unsurlar göz önüne alındığında, evreni temsil eden bir örneklemin seçilmesi, araştırmayı yürüten kişiler için avantaj sağlayacaktır. Bu sebeple, bu araştırmada Olasılığa Dayalı Olmayan Örnekleme Yöntemlerinden Kartopu Örnekleme yöntemi seçilmiştir. Profesyonel turist rehberlerinin foodie turist tipine bakış açısını belirlemek amacıyla nitel yaklaşım çerçevesinde yapılan yarı yapılandırılmış mülakat tekniği kullanılmıştır. Bu tekniğin belli bir düzeyde esnekliğe ve standartlığa sahip olmasından dolayı konu hakkında derinlemesine bilgi edinmeye yardımcı olacağı düşünülmektedir. Veri toplamada açık uçlu sorular sorulmuş olup yüz yüze görüşme ve e-posta yöntemi tercih edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Turizm, Profesyonel Turist Rehberi, Foodie.

TÜRKİYE'DE KÜLTÜR ROTALARI: FRİG YOLU ÖRNEĞİ

Muhammed KAVAK

Türkiye’de ilk olarak 1999 yılında Likya Yolu ile tanınmaya ve yaygınlaşmaya başlayan kültür rotaları, ağırlıklı olarak önemli kültürel miras alanları üzerinde geliştirilmektedir. Türkiye’deki 22 kültür rotası arasında yer alan ve birçok yerli ve yabancı turist tarafından tercih edilen rotalardan biri olan Frig Yolu, UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi’nde yer alan Gordion ve Dağlık Frigya Bölgesi’ni kapsayan alan üzerinde, 2013 yılında geliştirilmiş bir kültür rotasıdır. Bu çalışmada, Türkiye genelindeki kültür rotaları ve özel olarak ise Frig Yolu kültür rotası hakkında detaylı bilgiler sunulması, rotaların gelişim süreçleri ve rotalara yönelik gelecek planları hakkında mevcut durum değerlendirmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, Türkiye Kültür Rotaları Derneği ve Frig Yolu’nun yapımcısına yönelik açık uçlu sorulardan oluşan bir form gönderilerek ilgili sorulara yanıt vermeleri istenmiştir. Verilen yanıtlar incelendiğinde; Türkiye’de son yıllarda yerli yürüyüşçülerin, özellikle kırsal ve doğal yaşama ilginin artması, dağcılık ve doğa kulüplerinin sayılarının artması ve internetin etkisiyle birlikte kültür rotalarına ilgilerinin arttığı, Türkiye’de kültür rotalarını yürüten yabancı turistlerin en çok Almanya, Hollanda, İngiltere, Avustralya, ABD ve Kanada’dan geldikleri, Türkiye’de bulunan bazı kültür rotalarının uluslararası kültür rotalarıyla entegre edilmesinin planlandığı, bu rotalar arasında Frig Yolu’nun da yer aldığı anlaşılmaktadır. Öte yandan Frig Yolu ile ilgili olarak; rotanın geliştirilmesi aşamasında yerel halk ve çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapıldığı, Frig Yolu’nda bulunan konaklama imkanlarının yetersiz olduğu, Frig Yolu’nun çeşitli kültür rotalarıyla bağlantılarının yapılmasının planlandığı ve özellikle binlerce yıllık antik yollar ile ilgili farkındalık oluşturmak amacıyla kamu kurumlarınca çeşitli adımlar atılması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu araştırmanın Türkiye’de sınırlı sayıda ele alınan kültür rotalarını ve özellikle Frig Yolu’nu ele alan çalışma olması nedeniyle hem akademik anlamda Türkiye’deki kültür rotalarına ve Frig Yolu’na yönelik ilgi uyandıracığı hem de Frig Yolu’na yönelik karar alıcıların etkili adımlar atmasında katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Kültür Rotası Kavramı, Kültürel Miras, Frig Yolu, Türkiye Kültür Rotaları Derneği.

TURİST MEMNUNİYETİNDE TURİST REHBERİNİN ROLÜ: KONYA'DA BİR ARAŞTIRMA

Tugay ARAT, Hasan Çağatay BULUT

Türkiye, tarihsel ve kültürel açıdan değerli turistik ürünlere sahiptir. Ülkemize gelen turistlerin genellikle büyük oranı kültür turu hizmeti satın almaktadır. Kültür turlarında ülkemizin tanıtılmasını sağlayan kişiler ise tur rehberleridir. Turistlerin deneyimlerinde ve tatminlerinde turist rehberlerine önemli roller düşmektedir. Turizmin ekonomik olarak gelişmesinde ve büyümesinde katkı sağlayan turist rehberlerinin, turist memnuniyetinde de katkısı büyüktür. Turist rehberleri kültür turlarının ortaya çıktığı günden günümüze kadar, kültür turlarının hem yasallaşması hem de işlemesi adına vazgeçilmez unsurlarıdır. Turistin memnuniyet oranını değiştiren faktörlerden en önemlisi turist rehberliği hizmetidir. Bu nedenle turizm sektöründe turist rehberin iletişim becerileri çok önemlidir. Bu çalışma Konya turizmi göz önüne alınarak yapılmıştır ve turist memnuniyetinde turist rehberinin rolü hakkındadır. Bu çalışmanın amacı turist rehberlerinin iletişim becerilerinin önemini ortaya konulması ve bu becerilerin tespit edilmesidir. Bu amaçla Konya'ya gelen yerli ve yabancı turistlere anket uygulanmıştır.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberliği, Turist Memnuniyeti, Turist Deneyimi, İletişim Becerileri

TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN TÜRKİYE İMAJİ ALGILAMALARI: AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ TURİZM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ

Tuğrul AYYILDIZ, Ahu YAZICI AYYILDIZ, Turan OKUL

Ülke imajı turizm açısından büyük bir öneme sahiptir. Turistlerin ülke hakkında sahip oldukları imaj o ülkenin turizm açısından seçilmesinde kilit noktalardan bir tanesidir. Turizmde pazarlaması açısından ülkenin olumlu bir imaj oluşturulması bu sahip olunan imajın kişilere doğru olarak aktarılması dikkat edilmesi gereken konulardır. Ülke imajının turistlere aktarılması konusunda ise turist rehberleri devreye girmektedir. turist rehberleri ülke imajının oluşturulması veya var olan imajın değiştirilmesi konusunda oldukça etkilidirler. Ülke imajı konusunda bu derece etkililiğe sahip turist rehberlerinin ülke imajını nasıl algıladıkları da önemli bir konudur. Turist rehberlerinin Türkiye imajını algılamaları konusu daha önce Temizkan (2005) ve Tokay (2015) tarafından incelenmiştir. Bu çalışmalar faaliyette bulunan turist rehberleri üzerine gerçekleştirilmiştir. Turizm rehberliği konusunda eğitim alan öğrenciler de geleceğin turist rehberleri adayları olmalarından dolayı öğrencilerin Türkiye imajı algılamaları önem arz etmektedir. Bu çalışmada Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Turizm Rehberliği bölümünde eğitime devam eden tüm öğrencilerden veri toplanmaya çalışılmıştır. Çalışmada veri toplama tekniği olarak Temizkan (2005) ve Tokay (2015) tarafından çalışmalarında kullanılan anket kullanılmıştır. Anket 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik özellikleri ikinci bölümde katılımcıların genel ülke imajı algılamalarını belirlemeye yönelik ifadeler üçüncü bölümde ise katılımcıların turizm imajı algılamalarını belirlemeye yönelik ifadeler yer almaktadır. Çalışma betimsel bir çalışmadır.

Anahtar kelimeler: Destinasyon İmajı, Turist Rehberi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

**TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN KUŞADASI'NIN
DESTİNASYON İMAJİ VE DESTİNASYON KİŞİLİĞİ: AYDIN ADNAN MENDERES
ÜNİVERSİTESİ TURİZM FAKÜLTESİ ÖRNEĞİ**

Turan OKUL, Tuğrul AYYILDIZ, Ahu YAZICI AYYILDIZ

Destinasyon pazarlaması açısından bakıldığında turistlerin gidecekleri destinasyonu seçmelerinde destinasyon imajı ve destinasyon kişiliği önemli iki faktördür. Destinasyonlar arası rekabetin oldukça arttığı günümüzde pazarlama açısından destinasyonların sahip oldukları imaj ve kişilikleri bu destinasyonların tercih edilebilirliklerinde önemli birer rol oynamaktadır. Turist geldikten sonra turiste bölgeyi tanıtan turist rehberleri de destinasyonun tanıtımı, turistin memnuniyeti, turistin tekrar ziyaret etmesi, turistin destinasyonu tavsiye etmesi vb konularda büyük öneme sahiptir. Turistlerin destinasyon imajı ve destinasyon kişiliği algılamalarında önemli bir role sahip olan turist rehberlerinin gözünden tanıtımlarını yaptıkları birçok turisti gezdirdikleri destinasyonun imajını ve kişiliğini nasıl algıladıkları da bir o kadar önemlidir. Bu çalışmanın temel amacı geleceğin turist rehberi adayı olan Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm Rehberliği bölümü öğrencilerinin Kuşadası destinasyon imajı ve destinasyon kişiliği algılamaları arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Çalışmada Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Turizm Rehberliği bölümünde eğitime devam eden tüm öğrencilerden veri toplanmaya çalışılmıştır. Çalışmada veri toplama tekniği olarak anket kullanılmıştır. Anket 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların demografik özellikleri ikinci bölümde katılımcıların destinasyon imajını belirlemeye yönelik ifadeler üçüncü bölümde ise katılımcıların algıladıkları destinasyon kişiliğini belirlemeye yönelik ifadeler yer almaktadır. Çalışma ile elde edilen veriler üzerinde betimsel istatistiklerin yanında faktör analizi, güvenirlik analizi, korelasyon ve regresyon analizleri gerçekleştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Destinasyon İmajı, Destinasyon Kişiliği, Turist Rehberi, Kuşadası

TURİST REHBERLERİNDE KİŞİSEL MARKALAŞMA

Ahmet KÖROĞLU, Onur AKGÜL

Rekabetin yoğun bir şekilde yaşandığı küreselleşen dünyada markalaşma, pazarlama literatüründe ve pazarlama iletişimde sıklıkla kullanılan bir kavramdır. Böylece ürün ve kişiler diğerlerinden farklılaşmaktadırlar. 1990'lı yılların sonlarından itibaren, sadece ürünler için değil kişiler için de markalaşma kavramı kullanılmakta ve bu konuda çalışmalar yapılmaktadır. Günümüzde marka haline gelen meslek grupları arasında turist rehberleri de bulunmaktadır. Turist rehberleri, mesleki hayatları boyunca edindikleri bilgi ve deneyimlerle, zaman içerisinde kendilerine özgü bir anlatım tarzı ve prensipler edinmektedirler. Bu anlatım tarzı ve prensipler, rehber farkında olmasa bile onun bir kimliği haline gelmekte ve bu kimlik rehberin marka olmasını sağlamaktadır. Bir turist rehberinin marka haline gelmesi, rehberlik mesleğini kariyer mesleği olarak görmesine, çalıştığı bölgede veya konuda en iyisi olmaya çalışmasına bağlıdır. Bu durum, paket turun başarısını etkileyen, ülkenin ve destinasyonun tanıtımını ve temsilini gerçekleştiren ve turizm sektörünün önemli işgörenlerinden biri olan turist rehberlerinin mesleki başarısını da etkilemektedir. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı, toplum tarafından benimsenmiş ve örnek alınan marka olmuş turist rehberlerinin markalaşma süreçlerini incelemektir. Bu amaca ulaşabilmek için uzman görüşü alınarak belirlenen rehberler ile derinlemesine görüşme tekniği ile mülakat yapılarak markalaşma süreçleri ortaya konulmuştur. Araştırma sonucunda kişisel markalaşma süreci ile ilgili öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Marka, Markalaşma, Kişisel Marka, Turist Rehberi

TURİST REHBERLİĞİ BÖLÜMLERİ İÇİN MÜFREDAT KAPSAMI ÖNERİSİ

Uysal YENİPİNAR, Kerem KARDAŞ

Turizm rehberliğinin multidisipliner yapısının ortaya çıkarılması ve açılan bölümler için müfredat kapsamının önerilmesini amaçlanmayan bu çalışmada karma araştırma yöntemi benimsenmiştir. Bu amaçla, ilk olarak “akademik.yok.gov.tr”, “tez.yok.gov.tr” ve diğer veri tabanlarında “turist rehberliği”, “turizm rehberliği” anahtar kelimeleri kullanılarak 2012-2018 yılları arasında Türkçe yayınlamış olan tez, makale, bildiri ve kitap bölümleri bilimetrik olarak incelenmiştir. Sonrasında “yokatlas.yok.gov.tr” üzerinden turizm rehberliği eğitimi veren bölümlerin öğrenci kontenjan sayıları edinilmiştir. Son olarak turizm rehberliği eğitimi veren üniversitelerin web sayfalarından ilgili bölümlerin ders müfredat içerikleri veri olarak alınmıştır. Son iki adımda elde edilen verilere frekans ve içerik analizi uygulanmıştır. Bu bağlamda çalışmada elde edilen veriler iki kategori altında sınıflanarak analiz edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgular, araştırma kapsamı ve yöntem yaklaşımı parametrelerine göre sentezlenmiştir. Elde edilen bulgulara dayanarak, turizm fakülteleri, yüksekokulları ve meslek yüksek okullarında açılan turizm rehberliği bölümlerinin müfredat kapsamı, müfredat tasarımı ve ders içerikleri konusunda yol gösterici olabilecek çeşitli öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Turizm Rehberliği, Eğitim, Müfredat, Bilimetri.

İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİ PROFİLİ

Nazım ÇOKIŞLER

Turizm eğitiminin niteliği ve sorunları ilgili alan yazınında sık tartışılan konuların başında gelmektedir. Konu farklı açılardan ele alınmış olsa da, turizm eğitimi alan öğrencilerin sosyo-ekonomik altyapılarına yönelik profillerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma mevcut değildir. Destinasyon yönetimi açısından turist profilinin anlaşılması ve planlamaların buna göre yapılması nasıl hayati bir önem taşıyorsa, öğrenci profilinin belirlenmesi de, hedef kitlenin özelliklerinin anlaşılabilmesi ve buna bağlı olarak daha doğru öğretim stratejilerinin geliştirilebilmesini sağlar. Belli aralıklarla yapılacak profil araştırmaları da, öğrencilerin mesleğe yönelimlerindeki değişimlerin belirlenmesi ve turizm sektöründeki gelişmelerin, üniversite eğitime başlayacak gençler üzerindeki etkilerinin ortaya konmasını sağlayacaktır. Farklı üniversitelerin turizm rehberliği bölümlerinde yapılacak benzer araştırmaların karşılaştırmalı analizi ile daha net sonuçlara ulaşmak mümkün olabilecektir. Bu araştırma İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Turizm Rehberliği Bölümü'nde okuyan öğrenci profilini ortaya koymayı amaçlamaktadır. İlgili alan yazın taranarak oluşturulmuş anket formu ile hali hazırda bölüme kayıtlı tüm sınıflardaki öğrencilere ulaşılması hedeflenmektedir. Anketlerin ilk analizi, öğrencilerin bu bölümü seçmesinde üniversitenin İzmir'de yer alıyor olması büyük bir etken olarak ortaya çıkmaktadır.

Anahtar kelimeler: Turizm Eğitimi, Turizm Rehberliği, Öğrenci Profili, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi

TÜRKİYE’DE LİSANS DÜZEYİNDEKİ TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMLERİNİN STAJ YÖNERGELERİNİN MESLEĞE UYUMUNUN İNCELENMESİ

Zeynep ÇOKAL, Filiz DALKILIÇ, Meral BÜYÜKKURU

Bir mesleğe yönelik yükseköğretim düzeyinde eğitim alan kişiler mesleğe atılmadan önce mesleğin gerekliliklerini teorik ve pratik olarak öğrenmek durumundadır. Turist rehberliği mesleğinin eğitimini alan kişiler de teorik bilgileri yükseköğrenimleri süresince aldıkları dersler kapsamında edinmekte, pratiği ise staj döneminde yapmaktadır. Yapılan staj uygulamaları ile amaçlanan, öğrencilerin yükseköğretim kurumlarında edindikleri teorik bilgilerini pratiğe dönüştürmeleridir. Bu çalışmanın amacı da Türkiye’de turizm rehberliği lisans eğitimi veren üniversitelerin uygulamış oldukları staj politikaları ele alınarak benzerlik ve farklılıkların belirlenmesi ve turist rehberliği mesleğinin gereklilikleri ile uyumunun incelenmesidir. Bu araştırma için nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Türkiye’de 2018-2019 eğitim öğretim döneminde öğrenci kabul eden ve ÖSYM tercih kılavuzunda yer alan 3’ü vakıf, 29’u devlet üniversitesinde olmak üzere 32 turizm rehberliği lisans programının staj yönetmeliği araştırma kapsamında incelenmiştir. Yönetmelikler; üniversitenin türü (devlet/ vakıf), programın bağlı olduğu kurum (fakülte ve yüksekokul), staj zorunluluğunun olup olmaması, staj muafiyetinin olup olması, staj dönemi, staj süresi, staj yerleri ve varsa turist rehberliği programına özel açıklamalar başlıkları ele alınarak değerlendirme yapılmıştır. Araştırma sonucunda, fakülte ve yüksekokulun bağlı olduğu üniversiteye göre staj yönetmeliklerinin farklılıklar gösterdiği, turist rehberliği bölümlerine özgü bir staj yönetmeliği olmadığı, staj yönetmeliklerinin çoğu üniversitede genel kapsamlı olduğu, turist rehberliği mesleğinin gerekliliklerini kapsayan zorunlu uygulamaların bulunmadığı tespit edilmiştir. Turizm rehberliği bölümü öğrencilerinin yapması gereken stajlarda yalnızca staj yapılacak yer konusunda bir farklılık olduğu ancak bunun da mesleğe yönelik pratik yapma zorunluluğunu kapsamadığı görülmüştür.

Anahtar kelimeler: Mesleğe uyum, staj yönetmeliği, turizm rehberliği.

TURİZM/ TURİST REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ AKADEMİSYENLERİNİN PROFİLİ: TÜRKİYE ÜNİVERSİTELERİ ÖRNEĞİ

Ali KABAKULAK, Mehmet BOYRAZ, Ahmet BAYTOK

Bu araştırmanın amacı, turizm rehberliği ve turist rehberliği alanında yükseköğretim düzeyinde eğitim veren üniversitelerde çalışan öğretim elemanlarının profilini çeşitli parametreler açısından ortaya koymaktır. Bu parametreler arasında, cinsiyet, çalışılan kurum türü, unvan, önlisans-lisans-lisansüstü eğitim durumu ve alanları, çalışma belgesi sahiplik durumu-dil türü-bağlı bulunulan oda ile idari görev pozisyonları yer almaktadır. Bu doğrultuda araştırmanın evrenini, Türkiye'deki üniversitelerin önlisans düzeyinde turist rehberliği eğitimi veren meslek yüksekokulları ile lisans düzeyinde turizm rehberliği eğitimi veren fakülte ve yüksekokullarda aktif olarak çalışan akademik personeller oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak nitel araştırma yöntemlerinden doküman-arşiv tarama ile üniversitelerin web siteleri ile YÖK akademik veri tabanı taranmış ve görüşme tekniği ile kurumların öğrenci işleri veya idare sekreterleri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen özgeçmiş, web sitesi ve verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmış ve veriler yüzde ve sıklık analizi ile çapraz tablolar ile incelenmiştir. Yapılan araştırma sonucunda, Türkiye'de 33 ayrı fakülte ve yüksekokulda turizm rehberliği bölümlerinde 192 ve 28 ayrı meslek yüksek okulda ise turist rehberliği programlarında 78 olmak üzere toplam 270 öğretim elemanının görev yaptığı; bunların %46,7'sinin kadın ve %53,3'ünün erkek olduğu; en çok %34,1'lik eş oranda doktor öğretim üyesi ve öğretim görevlisi unvanına sahip oldukları belirlenmiştir. Akademisyenlerin 39 ayrı üniversitede 105 farklı programda olmak üzere %53,3'ünün turizm alanında farklı bölümlerde, aralarından sadece %11,5'inin ise turizm rehberliği bölümünde lisans eğitimini tamamladıkları görülmüştür. Lisansüstü eğitimi açısından, en fazla lisansüstü derecesinin alındığı üniversitelerin Gazi, Akdeniz ve Balıkesir olduğu belirlenmiştir. Ortalama mezun olma süreleri ise yüksek lisans için 2,8 yıl, doktora için 5 yıl olarak hesaplanmıştır. Akademisyenlerin %20'sinin çalışma kartına sahip birer rehber ve sadece %63'ünün eylemli (aktif) olduğu, %90,7'sinin tek ve İngilizce dilinde yeterlilik belgesine sahip olduğu, Türkiye'deki 13 ayrı rehber odasından Bursa ve Gaziantep dışındaki 11 rehber odasına kayıtlı bulundukları tespit edilmiştir. Bölüm veya program başkanlığı yapan akademisyenlerin %42'si kadın, %58'i ise erkek olup, yalnızca birisinin dekan vekilliği yaptığı, diğerlerinin ise herhangi bir idari görevinin bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Turizm Eğitimi, Turizm Rehberliği, Turist Rehberliği, Öğretim Elemanları, Üniversite.

YASA DIŞI REHBERLİK FAALİYETLERİNİN DENETLENMESİ: İSTANBUL REHBERLER ODASI ÖRNEĞİ

Tolga Fahri ÇAKMAK

Yasa dışı turist rehberliği faaliyetleri Turist Rehberleri Birliği ve ona bağlı meslek odalarının yoğun şekilde mücadele ettiği, hem turist rehberleri açısından hem de milli değerler açısından büyük zararları olan bir çalışma şeklidir. Bu mücadele kapsamında turist rehberliği meslek örgütleri bir yandan diğer turizm örgütleri ile protokoller imzalarken diğer yandan ilgili bakanlıklar ve devletin asayiş birimlerine sürekli bilgi akışı sağlamaktadır. Bu çalışmada da İstanbul Rehberler Odası'nın 2016 ve 2017 yılı içerisinde, 6326 sayılı Turist Rehberliği Kanununca yapmış olduğu denetimlerinin analizi yapılmıştır. Bu kapsamda 869 adet tutanağa içerik analizi uygulanmıştır. Yasa dışı rehberlik faaliyeti ya da kusurlu rehber davranışlarının bulunduğu tutanaklar, grubun uyuşuğu, gruptaki kişi sayısı, denetimin yapıldığı destinasyon, kusur ya da yasak faaliyetin sebebi gözetilerek ayrı gruplar halinde tasnif edilmiştir. Çalışmanın sonucunda özellikle Ortadoğu ülkelerinden gelen grupların profesyonel turist rehberi yerine Suriye asıllı kaçak rehberler ile turlara çıktıkları, bu turlarında özellikle İstanbul'da Adalar ve Tarihi Yarım Ada kapsamında yapılan turlar olduğu tespit edilmiştir. Profesyonel turist rehberlerinin ise ağırlıklı olarak yanlarında çalışma kartı ya da sözleşme olmaksızın tura çıkmaları ya da turlarda gölge rehberlik olarak tabir edilen yasa dışı rehberlik faaliyetinde bulunmaları sebebi ile haklarında tutanak tutulduğu gözlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberi, Denetim, Tutanak, İstanbul Rehberler Odası

TURİST REHBERLERİNİN SORUNLARI ÜZERİNE NİTEL BİR ARAŞTIRMA: ÇANAKKALE ÖRNEĞİ

Hüseyin BÜYÜKTEPE, Halil KORKMAZ, Sinan GÖKDEMİR

Türkiye’de turist rehberleri, bir destinasyonun tanıtımında ve turistlerin deneyimlerinde kilit bir role sahiptir. Ayrıca turist rehberleri önemli bir saha çalışanıdır. Turist rehberliği mesleği fiziksel efor gerektiren ve emek yoğun bir meslek olduğundan dolayı turist rehberleri bir çok sıkıntıyla karşılaşmaktadır. Türkiye’de yapılmış olan çalışmalar incelendiğinde, rehberlerin problemlerine yönelik yapılan çalışmalar genel anlamda ülkesel boyutta olup nicel yöntemler aracılığı ile araştırıldığı görülmektedir. 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunundaki tanıma göre turist rehberliği *“Seyahat acentalığı faaliyeti niteliğinde olmamak kaydıyla kişi veya grup hâlindeki yerli veya yabancı turistlerin gezi öncesinde seçmiş oldukları dil kullanılarak ülkenin kültür, turizm, tarih, çevre, doğa, sosyal veya benzeri değerleri ile varlıklarının kültür ve turizm politikaları doğrultusunda tanıtılarak gezdirilmesini veya seyahat acentaları tarafından düzenlenen turların gezi programının seyahat acentasının yazılı belgelerinde tanımladığı ve tüketiciye satıldığı şekilde yürütülüp acenta adına yönetilmesi”*dir. Turist rehberleri çalışma saatlerinin esnekliği, sezonluk çalışma, denetimlerin aksatılması sonucunda kaçak rehberlik faaliyetlerinin olması, meslekten kaynaklanan sağlık problemleri, seyahat acentalarının rehberler üzerinde baskı kurması sonucunda rehberlerin psikolojik, sosyal, fiziki ve yönetsel anlamda birçok sıkıntılarının olduğu görülebilmektedir. Bu çalışmanın amacı Çanakkale Bölgesel Turist Rehberleri Odası’na (ÇARO) kayıtlı turist rehberlerinin Çanakkale ve bölgede karşılaştıkları bölgesel sorunların belirlemesidir. Bu çalışmada bir bölge üzerine yoğunlaşmış ve nitel veri toplama yöntemlerden yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi kullanılmıştır. Veri toplama süreci 22 Kasım - 5 Aralık 2018 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Araştırma evreni Kültür ve Turizm Bakanlığından ruhsatname almış ve Çanakkale Bölgesel Turist Rehberleri Odasına kayıtlı 129 eylemli turist rehberinden oluşmaktadır (TUREB 2018). Araştırmanın örnekleme eylemli turist rehberlerinden 15 idir ve görüşmeler bu 15 rehberle gerçekleşmiştir. Bölgedeki rehberlerin problemleri; yeteri kadar denetim yapılmaması, Çanakkale bölgesinde tur güzergahı üzerinde dinlenme tesisi sayısının azlığı ve elverişsiz olması, seyahat acentalarının düşük ücretle rehber çalıştırmak istemesi, rehberlerin taban ücretin altında tur yaparak haksız rekabet ortamı yaratması ve rehberlik meslek yasasının rehberlerin haklarını yeteri kadar korumadığı üzerinde yoğunlaştığı sonucuna ulaşmıştır.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberi, Mesleki Sorunlar, Çanakkale Bölgesel Turist Rehberleri Odası (ÇARO)

TURİST REHBERLİĞİNDE GÜNCEL SORUNLAR

Seçkin ESER, Seda ŞAHİN

Yarattığı uluslararası hareketlilik ve ulaştığı ekonomik boyutlar itibarıyla turizm sektörü birçok ülke açısından oldukça önemli bir sektördür. Sektörün sürdürülebilirliğinin sağlanmasında ülkelerin sahip olduğu arz kaynaklarının yanı sıra, öncelikli ve temel noktalardan biri de nitelikli işgücünün varlığıdır. Turizm sektörünün en önemli aktörlerinden biri ise turist rehberleridir. Turist rehberleri, turizm sektöründe sadece turistlerle değil, hem sektördeki kurum ve kuruluşlar, hem de yerel halk ile iletişim halinde olan, dolayısıyla köprü vazifesi gören anahtar roldeki kişilerdir. Turist rehberlerinin hem rehberlik hizmetleri sürecinde hem de turizm sektörünün mevcut durumunda karşılaştıkları engeller ve kısıtlara yönelik bakış açılarını değerlendirmeye yönelik bir araştırma yapılmıştır.

Veriler, 2018 yılı Kasım ve Aralık aylarında 28 turist rehberinden görüşme formu yaklaşımı ile toplanmıştır. Veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Görüşmeyi kabul eden turist rehberleri turizm sektörünün güncel sorunlarını: güçlü imaj eksikliği, tanıtım yetersizliği, sektörün mevsimsellik özelliği, yurtdışı tanıtım eksikliği, herşey dahil sisteminin varlığı, turizm çeşitlendirilmesindeki eksiklikler olarak ifade etmişlerdir. Rehberlerin mesleki sorunları olarak; seyahat acentalarının taban rehberlik ücretlerini ödemekten kaçınması, kaçak rehberlik faaliyetleri, meslek etiği yoksunluğu, üniversite ve belediyelerin rehbersiz tur düzenleme faaliyetleri öne çıkan sorunlar olarak tespit edilmiştir. Ayrıca, rehberlerin alan kılavuzluğu ve kaçak rehberliği, mesleğe dönük bir tehlike olarak gördükleri olumsuz bir bakış açısına sahip oldukları belirlenmiştir. Sertifika programlarının lisans düzeyinde eğitimi olan bir meslek için gereksiz olduğu, meslek yasasının yeterli ve çözümleyici bir standarda sahip olmadığı, önlisans rehberlik programlarının rehber adayı yetiştirmede yetersiz olduğu ifade edilmiştir. Meslek odaları ile TUREB arasındaki işbirliğinin arttırılması, ilişkilerin daha aktif hale getirilmesi, çözümleyici ve destekleyici faaliyetlerde bulunmaları gerektiği yönünde rehberler görüş belirtmiştir. Çalışma, turist rehberliği hizmetinin daha etkili ve verimli hale getirilmesinde meslek yasasının eksiklerinin giderilmesi, sektör paydaşlarının daha aktif rol üstlenmeleri gerektiği, TUREB ve meslek odalarının faaliyetlerini yeniden düzenlemeleri öneriler ile son bulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberi, Turizm Sektörü, Mesleki Engeller, Mesleki Sorunlar

UNESCO YAŞAYAN İNSAN HAZİNESİNE ÖNERİ: ÖRÜCÜ VE AĞAÇ OYMACI

Mehmet Tahir DURSUN, Samet KARAHAN

Teknolojik gelişmeler beraberinde sanat, kültür ve turizm gibi alanlarda köklü değişimleri gündeme getirmektedir. Özellikle mevcut geleneksel üretim tekniklerini ortadan kaldıracak teknolojik gelişmeler el becerisi gerektiren ustalık alanlarını da olumsuz etkilemektedir. Dolayısıyla bazı iş alanlarının yok olmasına zemin hazırlanmaktadır. Turizm endüstrisini oluşturan unsurlara bakıldığında doğal, kültürel, tarihi ve geleneksel çekiciliklerin varlığı büyük önem taşımaktadır. Turistik destinasyonlarda kitle turizminin yanı sıra kültürel miras, kültür turizmi gibi özel ilgi turizm çeşitleri için bu çekiciliklerin korunması önemli bir hale gelmiştir. 1984 yılından bu yana UNESCO Dünya Kültürel Miras Listesi, Somut Olmayan Kültürel Miras ve Yaşayan İnsan Hazinesi gibi uygulamalarla turizmde sürdürülebilirliğin önemi artmıştır. Yaşayan İnsan Hazinesi listesinde kültürel mirasın belli unsurlarını yeniden oluşturmak ve yorumlamak açısından mesleki bağlamda gerekli bilgi ve beceriye yüksek düzeyde sahip kişiler anlatılmaktadır. Böylece UNESCO tarafından bu meslekler “Somut Olmayan Kültürel Miras” kapsamında koruma altına alınmaktadır. Bu çalışmada Yaşayan İnsan Hazinesi listesine önerilebilecek kişilerin araştırılması planlanmıştır. Bu bağlamda Eskişehir ve Bilecik ilinde çalışmalarına devam eden iki ustanın özelinde yüz yüze görüşme yöntemiyle veri toplanmıştır. Elde edilen veriler betimsel veri analizi ile yorumlanmış ve bulgular oluşturulmuştur. Araştırma sonucunda görüşülen bu iki ustanın yaptıkları mesleğin UNESCO tarafından belirtilen Yaşayan İnsan Hazinesi listesi için uygun şartları sağlayarak kültürel mirasın korunması ve gelecek nesillere aktarılabilmesi beklenmektedir.

Anahtar kelimeler: kültürel miras, yaşayan insan hazinesi, örücü, ağaç oymacılığı, sürdürülebilir turizm.

TURİZM REHBERLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ İLE REKREATİF FAALİYETLERE KATILIM ENGELLERİ İLİŞKİSİ

Ülker ÇOLAKOĞLU, Hakan ATAY, Gülseren YURCU

Araştırmanın amacı, Turizm Rehberliği bölümü öğrencilerinin kişilik özellikleri ile rekreatif faaliyetlere katılım engelleri ilişkisini ortaya çıkarmaktır. Araştırma sürecinde nicel araştırma yöntem kullanılmıştır. Araştırma evrenini iki devlet üniversitesi turizm fakültesi turizm rehberliği bölümünün öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırma örnekleminde 289 öğrenciye anket uygulanmıştır. Veri toplamak için Kişilik Özellik ve Rekreatif Faaliyet Katılım Engelleri ölçekleri kullanılmıştır. Veri analizinde tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra, t test, ANOVA, korelasyon ve regresyon analizleri uygulanmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin rekreatif faaliyetlere katılım engelleri algılarının okul ve cinsiyet değişkenlerine göre farklılaştığı, uyruk, yaş, sınıf ve gelir değişkenlerine göre ise farklılaşmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca, kişilik özellikleri ve rekreatif faaliyetlere katılım engelleri değişkenleri arasında pozitif ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Turizm Rehberliği, Kişilik, Rekreatif Faaliyetlere Katılım Engelleri

KUZAY KIBRIS TÜRK CUMHURİYETİ'NDE FAALİYET GÖSTEREN SEYAHAT ACENTELERİNDE ÇALIŞAN PERSONELLERİN DUYGUSAL ZEKÂSI VE ÇALIŞAN YARATICILIĞI

Onur İÇÖZ, Tuğrul GÜNAY, Yiğit Sebahattin BOZKURT

Tüm dünyada turizm endüstrisi gelişmektedir. İlgili işletmeler sadece çevre kaynaklarının kullanımı ve yeni ürünlerin geliştirilmesi ile ilgili sorunlarla karşı karşıya kalmaz, aynı zamanda sermaye, teknoloji veya maddi varlıkların ötesinde insan kaynaklarına da çok dikkat etmektedirler. Çalışmanın amacı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki seyahat acentelerinin çalışanlarının duygusal zekasının yenilikçi performanslarına etkisini ortaya koymaktır. Kolayda örnekleme yöntemiyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki 30 seyahat acentesi çalışanları ile pilot çalışma yapılmıştır. Verilerin toplanması 5 Ekim 2018- 1 Aralık 2018 arasındaki tarihleri kapsamaktadır. Verilerin analizinde güvenilirlik analizi, tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Sonuçlar, yüksek düzeyde duygusal zeka sergileyen seyahat acentesi çalışanlarının ve bu duyguların geniş çaplı kullanımının da önemli bir etkililik sergilediğini göstermektedir. Bulguların teorik ve yönetsel sonuçları göz önünde bulundurularak, ileriye dönük bir araştırma önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: Duygusal Zeka, Çalışan Yaratıcılığı, Seyahat Acenteleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ÖZNEL İYİ OLUŞLARININ YORDANMASINDA ÖZ YETERLİLİK VE YAŞAM DOYUMUNUN ETKİSİ

Pelin OLUK, V. Rüya EHTİYAR

Mutluluk kavramının psikoloji bilimindeki karşılığı olarak ifade edilen öznel iyi oluş, kişilerin kendi yaşantılarıyla ilgili nasıl hissettikleri ve düşündükleri konusundaki göstergelerden birisidir. Bilindiği üzere Türkiye, her yıl üniversitelerine 800-900 bin civarında yeni kayıt alan ve toplam kayıtlı üniversite öğrenci sayısı 7 milyon 560 bin 371 civarında olan, 12 milyon 983 bin 97 genç nüfusa sahip bir ülkedir. Gençlik insan hayatının kuşkusuz en önemli ve etkin bir dönemini ifade etmektedir. Bu çalışmada da temel amaç mutluluğu yaşamlarında oldukça önemli bir değer olarak algılayan üniversite öğrencilerinde öznel iyi oluşu yordama da, yaşam doyumu ve öz yeterliliğin rolünü incelemektir. Diğer bir ifadeyle; araştırma kapsamında, “üniversite öğrencilerinde öznel iyi oluşun yordanmasında, öz yeterliliğin ve yaşam doyumunun etkisi nedir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bu makale açısından önemli olan üniversite gençlerinin öznel iyi oluşun öz yeterlilik ve yaşam doyumları üzerindeki etkisini görebilmek ve tartışabilmektir.

Araştırma, 2017-2018 yılında Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesinde öğrenim gören Turizm İşletmeciliği ve Gastronomi ve Mutfak Sanatları alanlarında öğrenim gören 160 üniversite öğrencisine uygulanmıştır. Araştırmada nicel araştırma deseni olan ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır. Çalışma ile elde edilen bulgulara göre üniversite öğrencilerinin öznel iyi oluş, öz yeterlilik ve yaşam doyumu değişkenleri arasında pozitif yönlü bir ilişki olduğu saptanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, öz yeterliliğin ve yaşam doyumunun, öznel iyi oluş üzerinde etkisi bulunduğu ortaya koyulmuştur.

Anahtar kelimeler: Öznel İyi Oluş, Yaşam Doyumu, Öz Yeterlilik.

TURİST REHBERLERİ VE TURİST REHBERLİĞİ EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN KÜRESEL VATANDAŞLIK ALGILAMALARI

Melek Ece ÖNCÜER ÇİVİCİ, İsmail GÜNDÜZ

Etkilerinin her geçen gün daha fazla hissedildiği küreselleşme olgusu, literatüre pekçok yeni kavram da ilave etmiştir. Bunlardan biri olan “küresel vatandaşlık” kavramı; bireyin sadece kendi ülke vatandaşlığı ile sınırlanmayan, pekçok sosyo-kültürel, politik, çevresel vb. sorumluluğun üstlenildiği bir vatandaşlık şekli ile açıklanmaktadır.

Turizm rehberliği, çok farklı ülkelerden gelen turistlere ülkeyi tanıtmak ve bilgi verme amaçlı yürütülen bir meslek olarak kabul edilmiştir. Farklı kültür, coğrafya ve milliyetlerden gelen bireylere hizmet verebilmek bir açıdan “dünya vatandaşı” olmayı da zorunlu kılmaktadır ki, bu da “küresel vatandaşlık” kavramı ile açıklanmaktadır.

Bu çalışma, lisans düzeyinde turizm rehberliği eğitimi almakta olan öğrenciler ile aktif rehberlik yapan Aydın Turist Rehberleri Odasına kayıtlı turist rehberlerinin turizm rehberliği mesleği çerçevesinde almış oldukları dersler ve eğitimler neticesinde küresel vatandaşlık seviyelerini belirlemek ve süreç içerisinde gelişen küresel vatandaşlık algılarını saptamayı amaçlamaktadır. Bu noktadan hareketle Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Turizm Fakültesi’nde eğitim almakta olan Turizm Rehberliği Bölümü 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin ve Aydın Turist Rehberleri Odası üye rehberlerinin hedef kitle olarak seçildiği bir anket çalışması düzenlenmiştir. Literatürde daha önce de pekçok kez kullanılmış olan Morais ve Ogden’in (2010) hazırlamış olduğu 30 adet önermeden oluşan Küresel Vatandaşlık Ölçeğinin rehberlik mesleğine uyarlanması ile anket çalışması gerçekleştirilmektedir.

Anahtar kelimeler: Küresel vatandaşlık, küreselleşme, rehberlik, turizm, eğitim

TURİZM REHBERLİĞİ BİRİNCİ SINIF ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ BEKLENTİLERİ*Ümit ŞENGEL, Burhanettin ZENGİN*

Son yıllarda Türkiye’deki birçok üniversitede turizm fakülteleri kurulmuştur. Bu açılan fakültelerde ise genel turizm bölümlerinin yanında bazı spesifik bölümlerde eğitim vermeye başlanmıştır. Turizm rehberliği bölümü de bu bölümlerin başında gelmektedir. Genel turizm mezunlarının spesifik bir iş tanımlarının olmayışı, Staj sürecinde işin öğretilmemesi/öğrenilememesi, işletmelerde istedikleri departmanlarda iş bulma oranın zayıf olması, turizm ile ilgili genel bölümlerden çok fazla mezunun olması, turizm endüstrisindeki işletmelerin tatmin edici ekonomik ve sosyal haklar sağlayamamaları ve öğrencilerden kaynaklı sebepler nedeniyle Türkiye’de öteden beri verilen genel turizm ile ilgili bölüm ve programların tercih edilebilirliğini oldukça olumsuz etkilemektedir. Bu bilgiler ışığında iki aşamalı olan bu çalışmanın birinci aşamasında turizm rehberliği birinci sınıf öğrencilerinin mesleki beklentilerinin tespit edilmesi ve bu beklentileri belirleyen betimleyici özelliklerin ortaya konması amaçlanmaktadır. Genel turizm ile ilgili bölümlerde yaşanan sorunların, turizm rehberliği gibi son yıllarda eğitimi artmaya başlayan spesifik alanlarda da yaşanmaması için bu tür çalışmaların yapılması ve uygulamaya dönük yaşanabilecek sorunlara şimdiden çözüm üretilmesi noktasında önem taşımaktadır. Çalışmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmış ve veri toplama aracı olarak da anket tercih edilmiştir. 100 kişilik çalışmada evreninin tamamına yakınına ulaşılmış ve öğrencilerin beklentileri ile bu beklentilerini belirleyen betimleyici özellikleri ortaya konmuştur.

Anahtar kelimeler: Öğrenci, Turizm Rehberliği, Mesleki Beklenti

TURİST REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN MESLEĞE YÖNELMESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER: PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Beyza ERGÜVEN, Melike ŞAHAN

Turizm faaliyetleri küreselleşme ile birlikte hızla gelişmiş ve dünya hizmet sektörü içerisinde en büyük payı elde etmiştir. Rekabetin yoğun olduğu turizm sektöründe kaliteli hizmet verilebilmesi için, iş gücünün yeterli düzeyde mesleki eğitim alması kritik önem taşımaktadır. Turistlerin ilk karşılaştıkları kişiler genellikle turist rehberleri olmaktadır, bu nedenle mesleğin kalitesini yükseltmek için Türkiye’de fakülte ve yüksekokul düzeyinde Turist Rehberliği eğitimi verilmektedir.

Turist rehberleri; turistlere seçtikleri dilde liderlik yapan kültür elçileridir. Turizm talebindeki artış, yeterli donanımına sahip turist rehberlerine olan ihtiyacı artırmaktadır. Bu bağlamda turizm sektörünün potansiyel çalışanları olan rehberlik öğrencilerinin mesleğe yönelik tutumlarının belirlenmesi sektör verimliliği açısından önem teşkil etmektedir.

Bu çalışmanın amacı turist rehberliği öğrencilerinin mesleğe yönelmesini etkileyen faktörlerin belirlenmesidir. Bu doğrultuda ilgili alan yazın taraması yapıldıktan sonra öğrencilerin mesleğe yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Pamukkale Üniversitesi Turizm Fakültesi Turizm Rehberliği bölümünde lisans düzeyinde eğitim gören öğrenciler ile görüşülecektir. Çalışmada nitel araştırma tekniği kullanılarak yüz yüze görüşmeler yapılacak olup, açık uçlu sorular sorularak mesleğe yönelmeyi etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Demografik değişkenlerin, bölümü isteyerek seçmelerinin ve bölüm hakkında bilgi sahibi olmalarının meslek tercihi üzerindeki etkisi ortaya konacaktır.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberliği, Turizmde Kariyer, Mesleğe Yönelik Tutum

TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL KARIYER HEDEFLERİ VE MESLEĞE YÖNELİK TUTUMLARI

Nihat ÇEŞMECİ, Aybüke ÖZSOY, Nurgül ÇALIŞKAN

Türkiye’de, özellikle son 15-20 yıllık dönemde gelişen turizm sektörü ve artan turist sayısına paralel olarak, üniversitelerdeki ön lisans, lisans ve lisansüstü düzeyde rehberlik eğitimi veren kurumların sayısında ve kontenjanlarında ciddi bir artış olmuştur. Bu artışa rağmen, mezunların ne kadarlık bir bölümünün sektörde kalarak rehber veya turizm sektöründe yönetici ya da girişimci olarak kariyer yapmayı hedeflediği net olarak tespit edilememiştir. Bu araştırmanın temel amacı, turizm rehberliği öğrencilerinin bireysel kariyer hedeflerinin tespit edilmesi ve mesleğe yönelik tutumlarının kariyer hedeflerine göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesidir. Bunun yanı sıra, araştırmayla öğrencilerin mesleğe yönelik tutumlarının, turizm sektöründe çalışmış olup olmama durumuna ve bulundukları sınıfa göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi de amaçlanmıştır. Araştırma örneklemini Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Turizm Fakültesi turizm rehberliği bölümünde eğitim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin mesleğe yönelik tutumlarının muhtemel alt boyutlarını belirlemek için toplanan veriler keşfedici faktör analizine tabi tutulmuş, kariyer hedeflerine göre mesleğe yönelik tutum farklılıklarını belirlemek için ise, Kruskal-Wallis testinden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, rehberlik eğitimi veren kurumlarla rehberlik eğitimi planlama ve politika belirleyicilerine yönelik öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Kariyer hedefi, mesleğe yönelik tutum, turizm rehberliği öğrencileri.

MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BİREY MESLEK UYUMU İLE İLİŞKİSİ: EĞİTİM GEZİLERİNE TURİST REHBERİ ADAYLARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Derya TOKSÖZ, Gizem ÇAPAR

Bireyler günlük yaşantısının büyük bir kısmını mesleğini (işini) icra ederek geçirmektedir. Bu açıdan bakıldığında birey ve yapılan meslek arasındaki uyum, işten sağlanan verimlilik açısından önem kazanmaktadır. Birey-meslek uyumunun sağlanmasında, belirli bir iş ya da mesleğin gereklilikleriyle bireyin sahip olduğu bilgi ve becerilerinin örtüşmesi beklenmektedir.

Bireylerin yaşamları boyunca mesleklerini severek çalışmaları performanslarına da yansımaktadır. Bu bağlamda turist rehberlerinin de mesleği severek ve isteyerek seçmesi, hizmet vereceği turistlere karşı yeterli duyarlılığa sahip olması ve mesleğinde mutlu olmaları onların performanslarını da etkileyecektir. Ayrıca rehberlerin sahip olduğu nitelikler ile mesleğin özellikleri ne kadar uyumlu olursa, rehberlerin sunduğu hizmetin kalitesi de o kadar artacak dolayısıyla turistlerin yaşayacağı deneyim de bundan etkilenecektir. Bu noktadan hareketle, araştırmada rehberlerin birey-meslek uyumu algılarının meslek seçimi üzerindeki etkisini incelemek amaçlanmıştır. Bu kapsamda 2019 kış uygulama gezisine katılan turist rehberi adaylarından kolayda örnekleme tekniğine göre yüzyüze gerçekleştirilen anket uygulaması sonucunda kullanılabilir 160 anket elde edilmiştir. Elde edilen veriler faktör analizi ve regresyon analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda örnekleme oluşturan turist rehberi adaylarının meslek seçimini etkileyen en önemli faktörün “mesleğin sevilmesi” olduğu ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte birey meslek uyumu faktörlerinden “mesleki ilgiye yönelik uyum”un meslek seçimini etkileyen tüm faktörler üzerinde anlamlı etkisinin olduğu görülmüştür. Bu hususta rehber adaylarına, rehberlik eğitimi veren bireylere yönelik çeşitli öneriler sunularak araştırma sonlandırılmıştır.

Anahtar kelimeler: Birey-meslek uyumu, meslek seçimi, turist rehberi

ÖZEL İLGİ TURİZMİ KAPSAMINDA TURİSTİK ÜRÜN GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: MARMARİS ÖRNEĞİ

Hande AKYURT KURNAZ, Hakan ASLAN

Değişen turist beklentilerinin sonucunda, özel ilgi turizm çeşitlerinin turistik ürün olarak kullanıldığını görmek mümkündür. Turizm sektörünün önemli bir parçası olan seyahat acentaları, özel ilgi turizm türleri doğrultusunda tur çeşitliliğini sağlayarak turistik ürün geliştirilmesine katkı yapmaktadır. Hem seyahat acentaları açısından hem de profesyonel turist rehberleri açısından özel ilgi turizm türleri önemli bir yere sahiptir. Araştırmanın amacı, Marmaris'in özel ilgi turizmi kapsamında turistik ürün geliştirilmesi konusunda neler yapılabileceğini belirlemektir. Araştırma kapsamında Marmaris'te faaliyet gösteren A grubu seyahat acentaları ile yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda Marmaris'te özel ilgi turizmi çerçevesinde hangi turistik ürünlerin kullanılabileceğine ve neler yapılabileceğine yönelik öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Özel İlgi Turizmi, Turistik Ürün, Marmaris

BİR İHTİSASLAŞMA ALANI OLARAK HÜZÜN TURİZMİ: BURSA'YA YERLEŞMİŞ BULGARİSTAN GÖÇMENLERİNE YÖNELİK BİR ALAN ARAŞTIRMASI

Cihan YILMAZ, Osman Eralp ÇOLAKOĞLU

Günümüzde, yaşanan gelişmeler ve değişimler tüm endüstriler gibi turizme de farklı bir bakış açısı kazandırmıştır. Genel hatlarıyla ülkemizde ve dünyada kitle turizmi olarak hayat bulan turizm hareketleri artık insanların istek ve ihtiyaçları doğrultusunda özel ilgi alanlarına doğru yönelmeye başlamıştır. Tabiki bu değişimlerden seyahat acenteleri de etkilenmekte ve bir kısmı insanların ihtiyaçlarındaki değişimi karşılamak için “ihtisaslaşma” yoluna gitmektedir. Değişen bu turizm anlayışına uygun olarak “ihtisaslaşma” bilgi ve deneyim isteyen bir yapı ile karşımıza çıkmaktadır. Bu bilgi ve deneyim yoğunlaşması özel bir turizm alanında, yetkin personel ve içeriğe uygun hazırlanmış turlar ile karşımıza çıkmaktadır. İhtisaslaşmanın gerekliliğini oluşturan etmenler incelendiğinde özel ilgi turizmine olan eğilimin artması kadar ulaşılabilecek kitlenin büyüklüğünde ihtisas acenteciliği için önem arz etmektedir. Bu bağlamda 1950-1989 yılları arası Bulgaristan’dan Türkiye’ye göç eden vatandaşların sayısal verileri, bir hüzün turizmi ihtisaslaşması için gerekli büyüklüğe sahiptir.

Bu nedenle çalışmada hüzün turizmi kapsamında Bulgaristan göçmenlerinin Türkiye’den doğdukları veya atalarının geldiği topraklara gitme, gezme ve deneyimleme güdülerinin olduğu varsayılarak dört gece beş günlük bir tur projesi hazırlanmıştır. Bu proje kapsamında göçmen bireylerin kendilerinin veya atalarının doğduğu, büyüdüğü, yaşadığı yerleri gözlemleyebilmesi ve yaşanan olaylar hakkında bilgi sahibi olması amaçlanmıştır. Bu projenin uygulama yeri olarak 1950-1989 yılları arasında en fazla göçmen kabul eden ikinci büyük şehir olan Bursa ili seçilmiştir. Proje kapsamında yapılan mali araştırma ve analizler çerçevesinde elde edilen verinin alanlarında uzmanlaşmak ve deneyim kazanmak olan acentelere yol gösterici olması amaçlanmıştır. Aynı zamanda Bursa ilinde bulunan Bulgaristan göçmenlerinin motivasyon ve satın alma niyetlerini ölçmek için bir alan araştırması yapılmıştır. Bu alan araştırması ile amaçlanan projenin gerçekleştirilmesi sonucu hedeflene katılım hacminin gerçekleşme ihtimalini öngörmek ve katılımcıların önerilen tura katılması için hangi motivasyonlardan etkilendiğini saptamaktır.

Anahtar kelimeler: Hüzün Turizmi, İhtisas Acenteciliği, İhtisaslaşma

MANASTIRLARIN İNANÇ TURİZMİ ROTALARININ BELİRLENMESİNDE ÖNEMİ: GÜMÜŞLER MANASTIRI ÖRNEĞİ

Fatma ŞENGÜL

Hristiyanlığın doğuşu ile birlikte Anadolu, önemli piskoposluklara ev sahipliği yapmış ve misyonerlik faaliyetleri ile Hristiyanlığın yayılma sürecinde büyük rol oynamıştır. Anadolu’da inşa edilmiş kilise ve manastırlar Hristiyanlık dininin en eski kültürel ve dini miraslarıdır. Dördüncü yüzyılda ortaya çıkarak Hristiyan toplumları arasında hızla yayılan manastırlar, aziz ve azizlerin gözden uzak ve kırsal alanlarda ibadet etmeleri için yapılmış yapılardır. Niğde İli’ne yaklaşık 9 km uzaklıkta bulunan ve Minyatür Kapadokya olarak isimlendirilen Gümüşler Manastırı da önemli dini ve kültürel miraslar arasında yer alır.

Erken Hristiyanlık döneminden itibaren bölgeye ziyarette bulunan hacıların günlükleri ve seyyahların notlarında manastırın Orta Anadolu sınırlarında Ankara’dan Tyana’ya (Kemerhisar) kadar uzanan Hristiyan hac yolu üzerinde bulunması ve günümüze kadar korunarak gelmiş en büyük manastırlardan biri olması yapıyı cazip bir inanç merkezi kılmaktadır. Ancak; Kapadokya bölgesi içerisinde bulunan eser; Ürgüp, Göreme, Avanos, Çavuşin, İhlara’nın ön plana çıkmasından dolayı ziyaret rotası olarak ihmal edilmektedir. Bu sorunun temelini yetersiz tanıtım eksiklikleri, tur programlarına dahil edilmemesi v.b gibi sebepler oluşturmaktadır.

Bu çalışma ile Bizans Sanatı’nın inanç turizmine etkileri ve sessizce varlığını sürdüren Gümüşler manastırı’nın inanç turizm potansiyelini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Çalışma kapsamında manastırın mimari, süsleme özellikleri incelenmiş; Hristiyanlık tarihi açısından manastır ve çevresinin tarihi araştırılarak, Hristiyan hac merkezlerini oluşturan rotalar üzerindeki yeri ortaya konmuştur.

Anahtar kelimeler: Niğde, İnanç Turizmi, Gümüşler Manastır, Hristiyan hac yolları

TURİZM REHBERLERİ İÇİN YENİ BİR TURİZM TÜRÜ: BLEISURE*Murad Alpaslan KASALAK, Sabri BOZCA, Mehmet BAHAR*

Günümüzde güçlü ülke ekonomileri, güçlü işletmelerin varlığı ile mümkün olmaktadır. Küreselleşmenin etkisi ile birlikte işletmeler arası yoğun rekabetin ortaya çıkması başta iş adamları ve yöneticiler olmak üzere, yukarıdan aşağıya kadar her kademede çalışanların performans ve verimlilik yüklerini arttırmaktadır. Özellikle işletme sahibi girişimci iş adamları ve üst düzey yöneticiler oldukça fazla iş seyahatlerine çıkmak zorunda kalmışlardır. Çünkü dünya üzerinde sınırların kalkması ile Çin’de üretilen bir telefon, İsveç’te, Türkiye’de üretilen çelik Amerika’da müşteriye ulaştır hale gelmiştir. İş adamları ve yöneticilerin gerçekleştirdikleri bu uluslararası iş seyahatleri, iş görüşmesi dışında kalan, yabancı literatürde “Leisure” olarak, rekreasyonel açıdan boş zaman olarak ifade edilen zamanları da kapsamaktadır. Bu boş zamanlarda rekreasyonel aktivitelere katılımın sağlanması üst gelir grubuna sahip olan iş adamları ve yöneticilerin iş seyahatleri tatminlerini arttıracaktır. Bu şekilde gerçekleşen rekreasyonel aktiviteler içeren yenilikçi turizm türü olarak “bleisure” olarak ifade edilmektedir.

Bu çalışmada önemli bir pazar payı oluşturması düşünülen, turizm çeşitlendirilmesi ve turizm gelirlerini arttırması açısından faydalı olduğu düşünülen “bleisure” incelenerek, Dünya ve Türkiye’deki durumu ele alınacaktır. Ayrıca bu turizm türünde yer alması gereken en önemli unsurlardan birisi olan “ bleisure turizm rehberliği” kavramı ortaya koyularak, turizm ve rehberliğin gelişimi kapsamında yapılması gerekenler ve öneriler sunulacaktır.

Anahtar kelimeler: Turizm, Bleisure, Rekreasyonel Aktiviteler, İş Adamı

PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN KÜLTÜREL ZEKA SEVİYELERİNİN MESLEĞE BAKIŞ AÇILARI ÜZERİNE ETKİSİ

Gökhan KÖKSAL, Ali TÜRKER

Klasik zekâ yaklaşımı tek boyutlu bir zekâ teoremi (IQ) üzerine oturtulmuştur. Ancak alanda yapılan araştırmalar IQ'nun bireyin sosyal hayattaki başarısını ölçmede yetersiz kaldığını göstermektedir. Bu nedenle başarıyı açıklamak için farklı zekâ türlerinin incelenmesine ihtiyaç vardır. Kültürel zekâ da alanyazında yer alan bu zekâ türlerinden biridir. Kültürel zekâ, bireylerin etkileşimde bulunduğu kültürlerin gereklerine göre davranışlarını anlayabilme, farklı kültürlerden bireylerle etkili bir şekilde iletişime girebilme ve kültürel farklılıklara uyum sağlayabilme kapasitesi olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda kültürel zekâ, bazı bireylerin farklı kültürlerle etkileşime girebilmekte neden diğerlerine göre daha başarılı olduklarını açıklamakta kullanılmaktadır. Kültürel zekanın; biliş, üst biliş, motivasyon ve davranış olmak üzere dört boyutu bulunmaktadır.

Profesyonel turist rehberleri mesleklerinin doğası gereği sürekli farklı kültürlerle iletişim kurmak zorunda olan bir meslek grubudur. Rehberlerin mesleklerini başarılı bir şekilde yapabilmeleri farklı kültürlerle kaliteli iletişim kurma becerileri ile doğrudan ilişkilidir. Bu bağlamda; profesyonel turist rehberlerinin kültürel zekâ seviyelerinin mesleğe bakış açıları ve meslekte kalma eğilimleri üzerinde bir etkisinin olup olmadığının incelenmesi araştırmanın temel hipotezini oluşturmaktadır. Ayrıca profesyonel turist rehberlerinin tanımlayıcı verilerine göre kültürel zekâ seviyelerinde ve meslekte kalma eğilimlerinde bir farklılık bulunup bulunmadığının ölçülmesi de araştırmanın alt hipotezlerini oluşturmaktadır. Araştırmada nicel yöntemlerden anket tekniğine başvurulacak olup kültürel zekanın ölçülmesi için Ang vd. (2007) tarafından geliştirilen “kültürel zekâ ölçeği” kullanılacaktır. Mesleğe bakış açısı ve meslekte kalma eğiliminin ölçülmesi için ise Çatı ve Bilgin'in (2013) çalışmalarında kullandıkları ölçekten faydalanılacaktır. Araştırmanın sonuç bölümünde, bulgular ve literatürden hareketle turist rehberlerinin kültürel zekâ seviyelerinin ve meslekte kalma eğilimlerinin artırılması için öneriler geliştirilecektir.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberliği, Kültürel Zeka, Mesleğe Bakış Açısı

PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN KÜLTÜRLERARASI YETKİNLİKLERİNİN BELİRLENMESİ: ANTALYA İLİ ÖRNEĞİ

Özcan ZORLU, Ali AVAN, Fatma SELEK

Turist rehberliği mesleği doğası gereği profesyonel turist rehberlerinin farklı milliyet ve kültürlerden bireylere bilgi aktarımını, karşılıklı etkileşimi ve ortak mekân paylaşımını zorunlu kılmaktadır. Rehberlik mesleği, rehberin ana dilinde icra edildiğinde dahi, ülke içerisindeki farklı alt kültürler rehberler için farklı bir kültür olarak değerlendirilmektedir. Bu süreçte rehberin etkinliği ve başarısında temel unsurlar iletişim becerisi, beden dili ve farklı kültürleri anlayabilme, farklı kültürler bağlamında etkileşime girip paylaşımlarda bulunabilmektir. Nitekim rehberlik hizmeti sunulan gruplar rehberin kendilerini iyi anladığı, kendi kültürlerini bildiği yönünde bir düşünceye sahip olduklarında, tura ilişkin beklenti ve memnuniyet algıları farklılaşmaktadır. Buradan hareketle bu araştırmanın amacı Türkiye’de profesyonel olarak rehberlik hizmeti sunan bireylerin kültürlerarası yetkinliklerinin belirlenmesidir. Amaç doğrultusunda Antalya ilinde faaliyet gösteren rehberlerden anket tekniği ile gerekli bilgilerin elde edilmesi hedeflenmektedir. Aralık 2018-Şubat 2019 dönemini kapsayan veri toplama süreci sonunda elde edilen verilerin istatistik analiz programı ile değerlendirmesi yapılacaktır. Değerlendirme sürecinde tanımlayıcı analizler (sıklık ve yüzde analizi, aritmetik ortalama, standart sapma vb.) ve farklılık analizlerinin (t-test, One Way Anova vb.) kullanılması hedeflenmektedir. Analizler sonucunda rehberlerin kültürlerarası yetkinliklerinin farkındalık, tutum, bilgi ve beceri düzeyi bağlamında kapsamlı olarak değerlendirilmesi ve ilgili literatüre katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Turist rehberi, Kültür, Etkileşim, Kültürlerarası Yetkinlik.

TURİST REHBERLERİNİN PSİKOLOJİK DAYANIKLILIĞININ PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ VE YAŞAM KALİTESİ ÜZERİNDEKİ İLİŞKİSİNDE İYİMSERLİĞİN ARACILIK ROLÜ

V.Rüya EHTİYAR, Caner ÜNAL, Pelin OLUK

Psikolojik dayanıklılık, psikolojik iyi oluş, iyimserlik ve yaşam kalitesi kavramları son yıllarda pozitif psikolojinin önemli konularından biri olarak değerlendirilmekte ve araştırmacıların ilgi duydukları konular arasında yer almaktadır. Turist rehberlerinin gerek mesleksi gerekse yaşamsal sorunlarla sıklıkla karşı karşıya kalmaları, daha dayanıklı bir psikolojiye sahip olmalarını, yine yaptıkları iş gereği psikolojik olarak iyi olma düzeylerinin yüksek olmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı turizm endüstrisinin en önemli aktörlerinden birini üstlenen turist rehberlerinin, psikolojik dayanıklılık düzeyi ile psikolojik iyi olma ve yaşam kalitesi arasındaki ilişkide iyimserliğin aracılık rolünün olup olmadığına yanıt aramaktır. Alan araştırması nicel araştırma yöntemlerinden olan anket uygulamasına dayanmaktadır. Profesyonel turist rehberlerinden elde edilen bulgular ışığında, bu değişkenler arasındaki ilişkiyi açıklamaya ve turist rehberliği alanyazınına katkı sağlayacağı öngörülmüştür.

Anahtar kelimeler: Profesyonel Turist Rehberliği, Psikolojik Dayanıklılık, Psikolojik İyi Oluş, Yaşam Kalitesi, İyimserlik.

DUYGUSAL EMEK VE TÜKENMİŞLİK İLE DEMOGRAFİK DEĞİŞKENLER ARASINDAKİ İLİŞKİ: EGE BÖLGESİ'NDE GÖREV YAPAN TURİST REHBERLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Ramazan YANAR, Hakan ATAY

Şirketler, işgörenlerinin önceden belirlenmiş olan bir takım duygu gösterim biçimlerini sergilemesini talep ederler. Bireylerin bu talepleri yerine getirebilmek için içerisine girdiği duygusal çabaya duygusal emek tanımı yapılmakta olup; fiziksel ve zihinsel emeğin yanında önemli bir yer edinmiştir. Talep edilen duyguların işgörenlerle uyumsuz olduğu durumlarda ise bir takım olumsuz sonuçlar doğabilmektedir ve en olumsuz sonuçlardan biri de tükenmişlik sendromudur. Duygusal emek ve tükenmişlik arasındaki ilişki 1980'li yıllardan beri birçok sektörde araştırılmakta ancak turizm hizmet sektörünün en önemlilerinden biri olan turist rehberliği alanında yapılan çalışmaların yetersiz olduğu görülmektedir. Özgün bir yapısı olan turist rehberliği mesleği, sadece şirketlerin talep ettiği duyguların sergilenmesini değil, neredeyse dünyanın her yerinden gelmesi olası olan yüzlerce farklı kültürden insanın talep ettiği duyguların da sergilenmesini gerektirebilmektedir. Bu durum da rehberlerin duygusal emek davranışları ve sonucunda oluşması muhtemel olan tükenmişlik gibi etkilerini araştırmayı önemli hale getirmektedir.

Bu tez çalışmasında, Türkiye'nin en yoğun turizm bölgelerinden biri olan Ege Bölgesi'nde görev yapan turist rehberlerinin sergiledikleri duygusal emek davranışları ile tükenmişlik düzeylerini ortaya çıkarmak ve bu kavramların arasındaki ilişkiyi saptamak amaç edinilmiştir. Araştırmada kullanılan verilerin elde edilmesinde nicel tekniklerden yararlanılmıştır. Turist rehberleri için en uygun ölçekler belirlenmiş ve 264 turist rehberinin anketleri doldurmaları sağlanmıştır.

Çalışma sonucunda turist rehberlerinin duygusal emek sarfiyatı ve tükenmişlik düzeyleri ile cinsiyet, yaş, eğitim durumu, medeni durum, gelir düzeyi, mesleki deneyim, çalışma şekli ve hizmet verilen müşteri uyruğu arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı ortaya konulmuştur.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberi, Duygusal Emek, Tükenmişlik.

TURİZM REHBERLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN REHBERLİK MESLEĞİNE YÖNELİK ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Eda Rukiye DÖNBAK

Bu çalışmanın amacı turist rehberliği mesleğinin turizm rehberliği bölümüne kayıtlı öğrenciler tarafından nasıl algılandığını incelemektir. Bu amaçla bölüm öğrencilerinden on öğrencinin gönüllü katılımlarının sağlandığı araştırmamızda nitel yaklaşımlar ile veri elde etme yoluna gidilmiştir. Meslek mensuplarının mesleki rolleri, öğrencilerin kişisel özelliklerinin bu roller ile ilişkisi, turist rehberlerinin elde ettikleri kazanç, çalışma koşulları, bu koşul ve kazançlara öğrencilerin tanık olma durumları, turist rehberlerinin toplum içerisindeki sosyal statülerini içeren altı adet yarı yapılandırılmış türdeki sorular araştırmaya katılan öğrencilere sorulmuştur. Öğrencilerin sorulara verdikleri yanıtlar ses kaydına alınmıştır. Verilerin düzenlenmesi, ses kayıtlarının bilgisayar ortamında yazıya geçirilmesi ile sağlanmıştır. Verilen cevaplardan sırası ile kodlamalar, kategoriler ve temalar elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizi Nvivo8 programı aracılığı ile yapılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilere ait bulguların turizm rehberliği eğitime içerik sağlaması beklenmektedir.

Anahtar kelimeler: Turizm, Turist Rehberliği, Adıyaman

PROFESYONEL TURİST REHBERLERİNİN MESLEK ETİK İLKELERİ ALGILARINA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Bayram ŞAHİN, Özge BİÇER, Bedriye Çilem SOYLU, İbrahim MİSİR

Turizmin emek yoğun bir sektör olması insanlar arası etkileşimin üst düzeyde gerçekleşmesine sebep olmaktadır. Bireyler arası iletişimin her geçen gün artması da iş ortamlarında uyumlu ilişkilerin geliştirilmesi zorunluluğunu beraberinde getirmiştir. Ülkenin tanıtımında önemli bir yere sahip olan turist rehberleri, ziyareti esnasında turistlerle en çok iletişim ve etkileşimde bulunmaktadır. Böyle bir ortamda, turist rehberleri, turistler ve acenteler arasındaki etkileşimin ahlaki değerlere uygun ve etik bir şekilde gerçekleşmesi elzemdir. Turistlerin ülke hakkındaki ilk izlenimleri ve algılayacakları ülke imajında turist rehberlerinin etkisi çok büyüktür. Bu anlamda ülke insanını temsil eden turist rehberlerinin, turistlerle olan etkileşimlerinde etik davranışlar sergilemesi ve etik bilince sahip olması büyük önem arz etmektedir. Hemen hemen her meslek alanında daha huzurlu bir ortamın oluşturulabilmesi adına etik ilkeler oluşturulmaya çalışılmıştır. Dolayısıyla turist rehberleri için de bu tür mesleki etik ilkeler ve kurallar mevcuttur. Bu çalışmanın amacı Turizm Rehberliği Meslek Yönetmeliği'nin 30. Maddesinde yer alan Mesleki Etik Kuralları'nın turist rehberlerinin bakış açısıyla değerlendirilmesini sağlamaktır. Bu amaç çerçevesinde çalışmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile elde edilmiştir. Çalışma sonucunda elde edilen veriler ışığında öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Mesleki Etik Kuralları, Turist Rehberi, Turizm Rehberliği

TURİST REHBERLERİNİN UZMANLIK ALANLARINA İLİŞKİN BAKIŞ AÇILARININ BELİRLENMESİ

Merve ASMADİLİ, Duygu YETGİN

Turist rehberleri, kültür elçisi olarak önemli görevler üstlenmekte ve turistler ile yerel halk arasında iletişim sağlaması bakımından önemli bir hizmet vermektedir. Özellikle kitle turizminin artış gösterdiği son yıllarda seyahat amacı ne olursa olsun seyahat acentalarına olan talep artmakta ve dolayısıyla turist rehberlerine olan talep de artmaktadır. Meslekte uzmanlaşma, turizm anlayışının değiştiği, tüketici taleplerinin ve ürünlerinin çeşitlendiği bir dönemde turist rehberliği mesleği için kaçınılmazdır. Profesyonel turist rehberliği mesleğinde uzmanlaşma, belli bir konuda veya belirli bir etkinlik alanında uzmanlaşma anlamına gelmektedir. Profesyonel turist rehberliği mesleğinde uzmanlaşma pek çok avantajı beraberinde getirmektedir. Rehberlik mesleğinin; hizmet kalitesinin artırılması, ve gezinin turistik deneyime dönüşmesinde anahtar unsuru olduğu yapılan araştırmalarda ortaya çıkmıştır. Bu araştırmanın amacı, turist rehberlerinin uzmanlık alanları ile ilgili ilişkin bakış açılarının belirlenmesidir. Araştırmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini; TUREB'e kayıtlı 7443 eylemli rehber oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında veri toplama aracı amacıyla turist rehberlerine link yoluyla anket gönderilmiş ve elde edilen veriler; güvenilirlik, yüzde ve frekans analizine tabi tutulmuştur. Araştırmaya katılan turist rehberlerinin uzmanlık alanları ile ilgili görüşleri doğrultusunda ihtiyacın belirlenerek açılacak uzmanlık programlarına yön verilmesi hedeflenmektedir. Bu araştırmanın, turist rehberlerinin ihtiyaç duyduğu uzmanlık alanları açısından turizm sektörüne ve ilgili alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberi, Uzmanlaşma, Uzmanlık alanları.

KADIN TURİST REHBERLERİNİN MESLEKİ SORUNLARININ BELİRLENMESİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Özlem KÖROĞLU, Hasret ULUSOY YILDIRIM, Arzu KILIÇ

Turist rehberliği mesleği turizm sektörü içerisinde var olan önemli yapı taşlarından biridir. Ülke, bölge ve yöre tanıtımında stratejik rol oynayan bu meslek, rehberlere oldukça önemli görevler yüklemektedir. Turist ve ev sahibi olunan ülke, bölge, yerel halk ve kültürü arasında bir köprü görevi üstlenen turist rehberleri, mesleklerinde birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadırlar. İlgili alanyazın turist rehberlerinin karşılaştıkları sorunların varlığını desteklemektedir. Özellikle kadınların yüklendiği roller, aile ve meslek hayatlarını sürdürmede kadınların önüne birer engel olarak çıkabilmektedir. Kadın turist rehberlerinin meslekte karşılaştıkları sorunların belirlenmesi ve bu doğrultuda uygulamaya dönük öneriler sunulması kadın turist rehberlerinin sundukları rehberlik hizmetinin kalitesini arttırmaya yardımcı olacak, var olan sorunların belirlenmesi konusunda örnek teşkil edecek ve yapılacak olan çalışmalara ışık tutacaktır. Buradan hareketle bu çalışmanın amacı kadın turist rehberlerinin meslekte karşılaştıkları sorunları belirlemek ve sorunların giderilmesi noktasında çözüm önerileri sunmaktır. Bu amaç doğrultusunda araştırmada nitel araştırma yöntemi tercih edilmiş, yarı yapılandırılmış bir soru formu oluşturulmuştur. Araştırmada görüşme tekniği ile elde edilen verilerin belirli kategoriler altında toplandığı tespit edilmiştir. Alanyazın taraması ve elde edilen sonuçlar ışığında öneriler sunulmuştur.

Anahtar kelimeler: Kadın Turist Rehberleri, Mesleki Sorunlar, Turist Rehberliği.

UNUTULMAZ TURİSTİK GEZİ DENEYİMLERİ: TURİZM REHBERLERİNDEN YANSIMALAR

Günseli GÜÇLÜTÜRK

Alanyazında deneyimlerin “unutulmaz” kısmına atfedilen anlamlara yönelik ayrıntılı bir şekilde yapılmış çalışmaların sınırlı sayıda kalması yanında “unutulmaz” a yönelik genellikle eğlenceli, keyifli gibi olumlu ifadelerin kullanılması tartışmalara açık kalmıştır. Dolayısıyla turizm rehberlerinin unutulmaz deneyim yansımalarının ortaya çıkartılması amacıyla alanyazına katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda toplam 12 turizm rehberiyle nitel araştırma kapsamında yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara toplam 10 adet demografik ve mesleki durum sorusu ile birlikte araştırma amacına uygun bir adet yarı yapılandırılmış soru yöneltilmiştir.

Elde edilen bulgular kategorilere göre analiz edilerek incelenmiştir. Araştırma sonucunda unutulmaz turistik gezi deneyimleri temasında eğlence/keyif (yurtdışında ilk deneyimde şans oyunundan para kazanma), sorun çözme odaklılık (kaybolma ve gruba bunu fark ettirmeden güzergaha yönelik pratik bir şekilde yol belirleme), işbirliği/paylaşım/dayanışma (Caretta Caretta kaplumbağa yavrularını gezi grubuyla birlikte denize bırakma), keşfetme/öğrenme (hastanede yatan İngiliz’in ziyaretinde üzüm götürülebileceği bilgisinin elde edilmesi), olumlu ve duygusal (engelli bireylere yardımcı olmanın verdiği huzur), olumsuz ve duygusal (gezide turistik tüketicinin vefat etmesi, tarihte yaşanan dramatik bir olayın hatırlanması karşısında rehberin grup bireyiyle ilgilenmesi/empati yapma) olmak üzere altı kategori ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar, diğer turizm rehberlerine ve rehber adaylarına yol gösterici birtakım çıktılar sunmaktadır. Alanyazında belirtilen turizm rehberinin liderlik etme yanında yardımsever ve duygusal olma, empati yeteneğine sahip olma, anne-baba gibi sahiplenme ve ikaz etme ile pratik olarak sorun çözme şeklindeki rolünün, meslekler arasında da farklı bir öneme işaret ettiğini söylemek olanaklıdır.

Anahtar kelimeler: Turizm Rehberi, Turistik Gezi, “Unutulmaz” Deneyim, Turizm Endüstrisi

ENGELSİZ TURİZMDE SEYAHAT ACENTELERİ VE TURİST REHBERLERİNİN ROLLERİ

Burak Murat DEMİRÇİVİ

Dünya Bankası 2018 yılı verilerine göre dünyada 1 milyar insan -dünya nüfusunun %15'i- fiziki ya da zihinsel bir engel ile yaşamaktadır. Türkiye İstatistik Kurumunun 2011 yılında yaptığı bir araştırmaya göre ise Türkiye’de en az bir engeli olan 3 ve daha üzeri yaş bireylerin sayısının 4 milyon 876 bin olduğu ve bu sayının nüfusa oranının da %6,9 olduğu belirlenmiştir. Engelli insanların da herkes gibi istihdam, seyahat, turizm, alışveriş, serbest zaman uğraşları gibi yaşamın birçok kesimlerinde yer almaya ihtiyaçları vardır. Çağdaş toplum oluşturulmasında engelli insanların yaşamın tüm kesimlerine uyumlarının sağlanması çok önemli bir göstergedir. Bugün dünyada engelli bireylerin engelliliklerinin bedenlerinden ziyade fiziksel ve sosyal çevreden kaynaklı olduğu görüşü yaygınlaşmıştır. Bu bağlamda, son yıllarda Türkiye’de de engelli bireylerin hareket alanlarını arttırmaya yönelik yasal düzenlemeler başta olmak üzere çeşitli tedbirler ve çalışmalar gerçekleştirilmektedir. Bununla birlikte, engelli insanların turizm alt yapısını oluşturan ulaşım, konaklama ve diğer öğelere kolayca ve yaygın biçimde ulaşabildiklerini söylemek mümkün değildir. Bu çalışmada engelli bireylerin turizm etkinliklerine katılımlarını kolaylaştırmak için seyahat acentelerinin ve turist rehberlerinin neler yapabilecekleri değerlendirilecektir.

Anahtar kelimeler: Engelsiz Turizm, Seyahat Acenteleri, Turist Rehberleri

EFSA NELERİN TURİZM POTANSİYELİ AÇISINDAN ÖNEMİ: ŞANLIURFA İLİ ÖRNEĞİ

Hanife AKYÜZ

Antik çağdan itibaren Batı'nın "Mezapotamya", Arapların "El-cezire" olarak adlandırdığı Şanlı Urfa, uygarlık ve kutsallık açısından en eski yerleşim merkezlerinden biridir. İlk tarımın yapıldığı, ilk tapınakların bulunduğu, politeist dönemden semavi dinlere kadar farklı inanç, kültür ve medeniyetlerin kaynaştığı ve hoşgörünün yaşandığı bir şehirdir.

Kavramsal bir çalışma olan bu araştırmanın asıl amacı, ilin barındırdığı efsanelerin, turizm kapsamında ne derece etkin olduğudur. Buna bağlı olarak Şanlı Urfa kültürünün uluslararası düzeyde tanıtılarak efsanelerden nasıl yararlanılabileceği sorularının yanıtları aranmaya çalışılmıştır. Ayrıca bu çalışma ilin inanç turizmi potansiyelini ortaya çıkarıp, şehrin marka değerini arttırması açısından önem taşımaktadır.

Yapılan araştırmalar neticesinde Şanlı Urfa iline ait pek çok efsaneye rastlanmıştır ; Halil-ür rahman ve Aynzeliha gölleri, Urfa adı ve Nemrut, Abgar ve Kutsal mendil, Karakoyun Deresi ve Hızmalı köprü efsaneleri somut olmayan kültürel değerlerimizden bazılarıdır. Bu değerler ışığında 2017 verileri baz alınarak kültür ve özellikle inanç turizmi açısından büyük bir potansiyele sahip olan ilin tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin ihmal edildiğini söylemek mümkündür.

Sonuç olarak yerel halk ve yerel yönetimler bu kültürel değerleri sahiplenip, özellikle yerel yönetimler tarafından tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinin etkin bir şekilde yapılması gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Efsaneler, Şanlı Urfa Efsaneleri, İnanç Turizmi

SEYAHATNAMELERDE TURİST REHBERLERİ

Aysel YILMAZ, Duygu YETGİN

Dünyanın en eski mesleklerinden birini icra eden turist rehberleri, yüzyıllar boyunca seyahat eden birçok insana eşlik etmiş, yol gösterici olmuştur. Tarihsel süreç içinde değişik isimlerle anılan bu mesleğin gelişim sürecinde, içinde bulunduğu dönemin ihtiyaçlarına göre farklı roller ve görevler üstlendikleri düşünülmektedir. Bu noktadan hareketle dünyanın birçok yerine seyahat eden seyyahların da turist rehberliği hizmetinden yararlanmış olacağı ve bunları seyahatnamelerinde anlatacakları düşünülmüş, 18. ve 19. yüzyıllarda Anadolu'ya gelen seyyahların seyahatnameleri taranmıştır. Nitel araştırma yönteminin benimsendiği bu çalışmada Almanca ve İngilizce dillerindeki seyahatnamelerde tercüman, rehber, mihmandar, eşlik eden, kavas vb. kelimeleri ile arama yapılmıştır. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda turist rehberlerinin yabancı dil bilen, gayrimüslim, yol gösterici niteliklerinin öne çıktığı tespit edilmiştir. Ayrıca turist rehberlerinin uzun süreli seyahatlerde, eşlik ettiği kişinin yaptığı günlük işlerde de yardımcı olduğu belirlenmiştir. Çalışma, seyyahın kendi deneyimlerini aktardığı seyahatnamelerde yer alan bulguların turist rehberliğinin tarihsel gelişimi için bir kaynak olması bakımından önemlidir.

Anahtar kelimeler: Turist rehberliği, Turist rehberi, Seyahatname, Seyyah.

KÜLTÜREL MİRASIN KORUNMASI VE SÜRDÜRÜLMESİNDE TURİST REHBERLERİNİN ROLÜ: KAPADOKYA ÖRNEĞİ

Sıla KARACAOĞLU, Medet YOLAL

Tarihi ve kültürel mirasın, somut ve somut olmayan ürünleriyle bir bütün olarak korunup yaşatılması, kültür turizminin öncelikli meselesi olarak öne çıkmaktadır. Bu nedenle kültür turizminin temel çekiciliği olan kültürel mirasın korunması ve sürdürülebilirliği büyük önem arz etmektedir. Kültürel mirasın korunması, yaşatılması ve aktarılmasında rol sahibi olan aktörlerden birisi de turist rehberleridir. Buradan hareketle, çalışma Kapadokya Bölgesi'nde hizmet veren turist rehberlerinin bölgedeki kültürel mirasın korunmasındaki ve aktarılmasındaki rollerini araştırmayı amaçlamaktadır. Yüz yüze görüşme tekniği ve e-mail aracılığıyla 17 profesyonel turist rehberiyle 15.01.2018-18.03.2018 tarihlerinde yarı-yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analize tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda; turist rehberlerinin turizmin diğer aktörleriyle karşılaştırdıklarında, Kapadokya'nın kültürel değerlerinin tanıtımı, korunması, sürdürülmesi ile kültürlerarası etkileşimin sağlanması konularında en fazla kendilerinin sorumlu olduğunu düşündükleri anlaşılmıştır. Ayrıca, turist rehberlerinin tur esnasında gördükleri yanlışları, eksiklikleri, tahribatları yerel yönetimler ve meslek odaları ile paylaşmasının önemine vurgu yapılmıştır. Meslek odası, yerel yönetimler ve bakanlığın işbirliğinde Kapadokya'daki kültürel mirasın korunması ve sürdürülmesi için sosyal sorumluluk projelerinin geliştirilmesinin, turist rehberlerinin de bu projelerde yer almasının gerekli olduğuna işaret edilmiştir. Elde edilen sonuçlar ışığında turist rehberlerinin bölgedeki kültürel mirasın korunmasındaki ve aktarılmasındaki rollerine ilişkin öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Turist rehberi, kültürel miras, koruma, sürdürme, Kapadokya.

TÜRKİYE’NİN DÜNYA MİRAS ALANLARI

Gülsüm AKYOL, Sefer ÇON, Zöhre POLAT

İnsanlığın peyzajın doğal ve kültürel kaynak değerlerini koruyarak ve geliştirerek gelecek kuşaklara iletmesi ve bu değerlerin “miras” olarak değerli kılınması en güzel “mirasları koruma” yöntemidir.

Doğal ve kültürel kaynakları korumanın gerekliliği yüzyıllardır çeşitli koruma stratejileri ile ele alınmıştır. Peyzajın korunması, doğanın sahip olduğu verimi devam ettirmek ve yeniden kazandırmanın yanında; peyzajın var olan güzelliğinin ve çeşitliliğinin korunması ile devamlılığı için alınması gerek önlemlerin tümüdür. Dünya doğal kaynakları koruma birliği (IUCN), 1948 yılında canlı çeşitliliğinin ve bütünlüğünün korunması, kaynakların sürdürülebilir kullanımını sağlamak ve bu konu hakkında toplumdaki insanları bilinçlendirmek için kurulmuştur. IUCN, korunan alanı “biyolojik çeşitliliğin, doğal ve bunlarla bağlantılı kültürel kaynakların korunması ve bakımı için özel olarak ayrılmış, yasal veya geçerli diğer araçlarla yönetilen kara ve/veya su alanı” şeklinde tanımlamaktadır.

Dünyada ve Türkiye’de kaynak değerleri çeşitli statüler (milli park, doğa koruma alanı, doğa anıtı, yaşam/tür koruma alanı, yaban hayatı koruma alanı, dünya miras alanı vb.) kapsamında korunmaktadır. Dünya Miras Alanları da bu koruma statülerinden biridir.

Bu çalışmanın amaçları; (1) Peyzaj koruma kavramına odaklanarak, Dünya’da ve Türkiye’de Dünya Miras Alanlarının sunulması, (2) Türkiye’deki Dünya Miras Alanlarının, korunan alanların planlaması kapsamında, bir bilgi sistemi altlığı oluşturularak korunması ile ilgili önerilerin sunulmasıdır.

Anahtar kelimeler: Peyzaj koruma, Korunan alanlar, Dünya Miras Alanı

COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİNİN TURİZM ENDÜSTRİSİNDEKİ ÖNEMİ: BÖLGESEL KÜLTÜREL MİRASIN BELİRLENMESİNDE KULLANIMI İÇİN BİR ANALİZ

Özge ÇALHAN, Zafer ÖTER, Çağla Melisa KAYA

Gelişen teknolojik olanaklarla birlikte dijital dönüşüm hayatın önemli bir parçası haline gelmiştir. Özellikle ekolojik taleplerin önem arz ettiği ve rekabetçi ekonomik - sosyal koşulların söz konusu olduğu turizm sektöründe sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için teknolojik olanaklardan faydalanılması gerekmektedir. Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) sürdürülebilir turizm uygulamaları için oldukça güçlü bir teknolojik araç kümesi sunmaktadır. CBS, konumsal veriler ile öznitelik verileri bir arada depolayarak sorgulama, haritalama, analiz ve görselleştirme olanakları sunmaktadır. Bu yönüyle sürdürülebilir turizm uygulamalarının geliştirilmesi için önemli fırsatlar sağlamaktadır. Bu çalışmada, Kazdağları'nın sahip olduğu turizm arzı içinde kültürel değerlerin ortaya çıkarılması ve kültürel miras değerlerinin turizmde değerlendirilmesinde Coğrafi Bilgi Sistemleri'nin rolü ve katkıları ilgili literatürden derlenerek araştırılmıştır.

Anahtar kelimeler: Sürdürülebilir Turizm, Kültürel Miras, Kazdağları, CBS.

REHBER ANLATIMLARINDA KUTSAL SANAT VE MİMARİDE SEMBOLİK DİLİN ÖNEMİ: TITUS BURCKHARDT ÖRNEĞİ

Süleyman SAZ

Ülkemizde giderek artan rehber eğitimi kalitesine paralel kullanılan kaynakların artışı rehberlerin faydalanacakları kaynak tercihlerinde daha seçici bir tutum benimsemelerini gerektirmektedir. Özellikle sanat tarihi ve arkeoloji alanlarında yetkin olmayan çalışmaların sayısındaki artış ciddi bir kafa karışıklığına neden olmaktadır. Çoğu kez bir birinin kopyası çalışmalar yanlış bilgilerin de aynı biçimde kopyalanmasına ve bu yanlış bilgilerin rehber aracılığı ile yaygınlaşmasına sebebiyet verebilmektedir. Konu kutsal sanat ve mimari olduğunda durumun vahameti artabilmekte, her biri bir sembolik değer taşıyan bu sanat yapı(t)larında aktarılmak istenen mesaj doğru bir biçimde yansıtılamayabilmektedir. İşte bu noktada kutsal sanat ve mimarinin kullandığı sembolizm dilini en iyi çözümleyenlerden biri olduğunu düşündüğümüz İsviçreli sanat tarihçisi ve akademisyen Titus Burckhardt'ın, ilgili sembolik anlatımlar üzerine yapmış olduğu tespitlerinin bu bildiri aracılığı ile değerli akademisyenlerimiz, meslektaşlarımız ve konunun diğer paydaşları ile paylaşılması amaçlanmıştır. Türkiye'nin sahip olduğu tarihi ve kültürel birikim nedeniyle üç büyük semavî dinin kesişme konumunda bulunması, bu dinlere ait sanat ve mimari eserlere gezi programlarında sıklıkla yer verilmesi sonucunu doğurmaktadır. Rehberlerden bu eserlerin yetkin bir biçimde tanıtılması talebi beraberinde bu yapı(t)ların barındırdığı sembolik dilin bilinmesini de zorunlu kılmaktadır. Bu sembolik unsurların Burckhardt'ın tespitleri çerçevesinde ele alınarak hem bu sembolizm dilinin hem de Titus Burckhardt'ın çalışmalarının akademi ve rehberlik camiasının dikkatine sunulmasının faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Titus Burckhardt, Kutsal Sanat, Sembolik Dil, Turist Rehberi

TURİST REHBERLERİNE YÖNELİK ELEKTRONİK YORUMLARIN İÇERİK ANALİZİ: TRIPADVISOR ÖRNEĞİ

Necdet HACIOĞLU, Arzu KILIÇ, Hasret ULUSOY YILDIRIM

Ülkesinin elçisi ve vitrin yüzü konumunda olan turist rehberleri, ülkeyi ziyaretçilere karşı temsil eden ve onların gözünde imajını geliştirebilecek olan en önemli turizm çalışanlarındandır. Turist rehberleri ziyaretçilerin daha önce hiç deneyim yaşamadığı destinasyonlarda onlara yol gösterme ve öncülük etme sorumluluğunu gerektiren bir mesleği yerine getirmektedirler. Son yıllarda, rehber eşlikli turların bireysel turlara nazaran daha avantajlı olduğunun bilincine varan ziyaretçiler bu tür turlara daha fazla katılma eğilimi göstermektedirler. Rehber eşliğinde gerçekleşen turlarda, turist rehberinin mesleki yeterliliği ve yetkinliği ziyaretçilerin beklentilerini karşılaması, hizmet memnuniyeti, olumlu algılamaları ve elde edeceği tatil deneyimlerini etkilemektedir. Günümüzde ziyaretçiler yaşadıkları bu deneyimlerini, diğer potansiyel ziyaretçiler için yol gösterici ve bilgi kaynağı olması açısından seyahat web sitelerinde ve çevrimiçi platformlarda e- yorum olarak paylaşmaktadırlar. İnternet teknolojilerinde yaşanan hızlı gelişmeler ile birlikte bilgi kaynaklarına çok daha kolay ve hızlı bir şekilde ulaşabilen kişilerin sanal ortamlarda paylaşılan bilgi ve yorumları inceleme eğilimi her geçen gün artmaktadır. Buradan hareketle, bu çalışmada ziyaretçilerin elde edecekleri tatil deneyimlerinde önemli bir faktör olan turist rehberlerine yönelik yorumların incelenmesi amaçlanmıştır. Türkiye’de 2018 yılında en çok ziyaret edilen 10 ören yerinde hizmet veren turist rehberlerine yönelik TripAdvisor sitesinde yapılan elektronik yorumlar içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizi sonrası elde edilen sonuçlar göz önünde bulundurularak öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberi, Elektronik Yorumlar, İçerik Analiz, TripAdvisor

TURİST REHBERLERİNE YÖNELİK E-ŞİKÂyetLERİN İÇERİK ANALİZİ İLE İNCELENMESİ

Kübra KANLI

Seyahat acentesi ile turist arasında bağ kuran turist rehberleri, tura katılan turistlerin memnuniyetini doğrudan etkilemektedirler. Günümüzde sosyal medya kullanımı arttığı için memnun olmayan turistler şikâyetlerini çevrimiçi şikâyet platformlarından duyurmaya başladılar. Tura katılan turistlerin, turist rehberleri ile ilgili e-şikâyetlerinin incelenmesi araştırmanın temel amacını oluşturuyor. Böylece turist rehberleri ile ilgili şikâyetlerin içeriği ve sıklığı belirlenerek, seyahat acentaları için çözüm yollarının geliştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmiştir. Araştırmada, internette yer alan şikâyet sayfalarında turist rehberi ile ilgili şikâyetler içerik analizi yöntemiyle incelenmiştir. Turistlerin turist rehberlerini hangi konularda şikâyet ettiği ve en yoğun olan şikâyet konuları saptanması amaçlanmıştır. Bu nedenle Türkiye'nin önemli şikâyet platformlarından olan www.sikayetvar.com'da turist rehberlerine yönelik şikâyetler incelenmiş, içerik analizi yöntemi uygulanmış ve 397 adet e-şikâyet saptanmıştır. Tespit edilen şikâyetler kavramlaştırılıp, kavramlar arasındaki ilişki durumuna göre araştırma verileri kategori ve alt-kategori olarak ayrılmıştır. Yapılan inceleme sonucunda turist rehberleri ile ilgili e-şikâyetler 4 kategori ve 16 alt-kategori olarak ayrılmıştır. İçerik analizinin sonucunda genel olarak turist rehberlerine yönelik e-şikâyetlerin ağırlıklı olarak turist rehberlerinin davranışlarına ait şikâyetler ve mesleki yeterlilikleri ile ilgili şikâyetler olduğu belirlenmiştir. Turist rehberlerinin davranışlarına ait şikâyetlerde kaba davranış ve ilgisizlik en dikkat çeken şikâyet unsurudur. Diğer önemli şikâyet unsuru ise rehberin tur programına uymaması ve rehberin yetersiz olmasıdır.

Anahtar kelimeler: E-şikâyet, Turist Rehberleri, Turist

TURİST REHBERLERİ ODALARININ SOSYAL MEDYA KULLANIMI: FACEBOOK ÖRNEĞİ

Funda ÖN ESEN, Burhan KILIÇ

“Turist rehberi, turu yöneten ya da öncelikli görevi özel bir bölgenin doğru ve detaylı bilgisini iletme olan kişidir” (Bowie ve Chang, 2005: 305). Uzun süredir ülkemize gelen turistlere rehberlik hizmeti verilmesine rağmen, turist rehberliği mesleği 22 Haziran 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu ile yasal bir statüye ulaşmıştır. Bu kanun; turist rehberliği mesleğine kabule, meslek içi eğitime ve mesleğin icrasına, turist rehberleri odaları ile turist rehberleri odaları birliklerinin kuruluşuna, organlarının niteliklerine ve seçimlerine, organlık niteliğini yitirme hâl ve usullerine, görev ve yetkilerine, çalışma usullerine, üyeleri ile olan karşılıklı hak ve yükümlülüklerine, gelir ve giderleri ile bütçelerine, Kültür ve Turizm Bakanlığının mesleğe ilişkin görev ve yetkilerine, meslek kuruluşlarıyla iş birliğine ve turist rehberliği meslek kuruluşlarının Bakanlıkça denetlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsamaktadır (Madde 1).

Turist Rehberliği Kanunu kapsamında (Madde 8), sınırları içinde en az yüz elli turist rehberinin yerleşim yerinin bulunduğu her ilde, o ilde kayıtlı toplam meslek mensubu sayısının yüzde otuz üçünün valiliğe başvurusu üzerine tüzel kişiliğe sahip ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan oda kurulabilmektedir. Odalar, birliğin (Turist Rehberleri Birliği-TUREB) üyesidir ve odaların merkezleri kuruldukları ildir. Odaların yetki çevresi coğrafi olarak yakın iller ve çalışma bölgesi dikkate alınarak Bakanlık tarafından belirlenmektedir. Turist Rehberliği Meslek Kanunu’ndan sonra Türkiye’de 13 ilde (Adana, Ankara, Antalya, Aydın, Bursa, Çanakkale, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Muğla, Nevşehir, Şanlıurfa, Trabzon) turist rehberleri odası kurulmuştur. Turist Rehberliği Kanunu ve Yönetmelik hükümleri gereğince ruhsatname almaya hak kazanan rehberlerin, ruhsatnameyi aldıkları tarihten itibaren en geç yüz seksen gün içinde yerleşim yerinin bulunduğu ilde kurulmuş odalardan birine, yerleşim yeri olan ilde oda kurulmamışsa en yakın ilde kurulmuş odalardan birine üye olmaları zorunludur.

Turist rehberleri; tur, paket tur, ulaşım veya konaklama gibi seyahat acentalığı faaliyeti kapsamına giren hizmetleri vermemek koşuluyla yalnızca turist rehberliği hizmeti sunabilmekte ve mesleğe ilişkin nitelik ve özelliklerini göstermek üzere yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde reklam ve tanıtım yapabilmektedir. Bunun yanı sıra meslek kuruluşlarının mesleğin genel menfaatlerine ve ulusal turizm ve tanıtım politikalarına uygun olarak ifa edilmesini ve gelişmesini sağlama görevi bulunmaktadır (Madde 8).

Teknolojide artan gelişmeler doğrultusunda internetin yaygınlaşmış ve kullanımı artmıştır. Bununla birlikte gerek özel sektör gerek kamu kurumları halkla ilişkilerde sosyal medyayı yapılan çalışmaları kamuoyuyla paylaşmak, kamuoyu oluşturmak, kamuoyunu bilgilendirmek ve kamuoyunun desteğini alabilmek için kullanabilmektedir. Bu bağlamda çalışmanın amacı turist rehberleri odalarının sosyal medya aracı olan facebook’un nasıl ve ne amaçla kullanıldığını ortaya koymaktır. Bu amaçla rehber odalarının facebook sayfaları yüksek sezon olarak tabir edilen Temmuz ayı ve düşük sezon olan Aralık ayı (2018)’nda incelenecektir. Bu doğrultuda kodlama cetveli oluşturulmuştur. Turist rehberi odalarının facebook sayfalarında yapılan paylaşımlar içerik analizine tabi tutulacak ve bulgular

yorumlanacaktır. Araştırmanın sonuçları tam metin bildiride yer alacak ve kongrede paylaşılacaktır.

Anahtar kelimeler: Turist Rehberi, Turist Rehberi Odaları, Turist Rehberliği Meslek Yasası ve Yönetmeliği, Sosyal Medya.

AKILLI TURİZM VE SUPER AKILLI TURİST KAVRAMLARI IŞIĞINDA GELECEĞİN TURİZM REHBERLİĞİNE BAKIŞ

Mehmet BAHAR, Nedim YÜZBAŞIOĞLU, Yunus TOPSAKAL

Günümüzde sıkça söz edilen ve Endüstri 4.0 olarak isimlendirilen dördüncü endüstri devrimine robotlaşma, Nesnelerin İnterneti, yapay zeka, sensörler, bilişsel teknolojiler, nanoteknoloji, İnternetin Hizmetleri, kuantum bilişim, giyilebilir teknolojiler, arttırılmış gerçeklik, akıllı sinyalizasyon, akıllı robotlar, büyük veri, 3D ve akıllı şebekeler gibi yeni nesil teknolojiler yön vermiştir. Endüstri 4.0 teknolojileri hayatımızda iş yapma, iletişim, eğitim gibi alanlarda hızla kullanılarak iş ortamları ve yaşam tarzlarını değiştirmeye başlamıştır. Dolayısıyla teknolojiden hızla etkilenen turizm endüstrisinin de bu teknolojilere uyum sağlamaya başlamasıyla Turizm 4.0 kavramı ortaya çıkmıştır. Özellikle Z kuşağı turist sayısının artmasıyla turizm sektöründe teknoloji yer bulmuştur. Bu kapsamda Turist 5.0 olarak isimlendirilen süper akıllı turist kavramı konuşulmaya başlanmıştır. Bundan dolayı çalışmanın amacı geleceğin süper akıllı turistleri kapsamında turizm rehberliğini incelemek, turizm rehberliği alanında yeni nesil teknolojilerinin kullanım alanlarının belirlenmesi ve bu doğrultuda turizm rehberliği için önerilerde bulunmaktır.

Anahtar kelimeler: Endüstri 4.0, Toplum 5.0, Süper Akıllı Turist, Turizm Rehberliği

DETAY YAYINCILIK

Adakale Sokak No: 14/4 Kızılay-Ankara
Tel: 0312. 434 0949 - Faks: 0312 434 3142
web: www.detayyayin.com.tr
e-posta: detayyay@gmail.com

Sertifika No: 13188

online satış: www.detayyayin.com.tr

